

Regnskap

2018

1. DRIFTSREGNSKAPET	2
1.1 Regnskapsskjema 1A – drift.....	2
1.2 Regnskapsskjema 1B – drift.....	3
1.3 Økonomisk oversikt drift.	4
2. INVESTERINGSREGNSKAPET	5
2.1 Regnskapsskjema 2A – investering med finansiering.....	5
2.2 Regnskapsskjema 2B – investering i anleggsmidler.	6
2.3 Økonomisk oversikt – investering.	8
3. BALANSEN.	9
4. FORSKRIFTSBESTEMTE NOTER.....	10
4.1 Endring i arbeidskapital.	10
4.2 Pensjon.	11
4.3 Garantiansvar.	14
4.4 Interkommunale samarbeid.	15
4.5 Aksjer og andeler (finansielle anleggsmidler).....	17
4.7 Kapitalkonto.	20
5. NOTER I HENHOLD TIL GOD KOMMUNAL REGNSKAPSSKIKK.	21
5.1 Regnskapsprinsipp.....	21
5.2 Organisering av kommunens virksomhet.....	23
5.3 Spesifikasjon av vesentlige poster og transaksjoner i regnskapet.	25
5.4 Anleggsmidler	26
5.5 Investeringsprosjekter 2018 med finansiering.....	27
5.6 Investeringsoversikt – prosjektene.....	29
5.7 Prosjektregnskap investeringer.....	30
5.8 Finansielle omløpsmidler.....	31
5.9 Langsiktig gjeld og avdrag.....	31
5.10 Strykninger.....	33
5.11 Estimer og tidligere års feil.....	33
5.12 Egenkapitalposter.....	34
5.13 Vesentlige forpliktelser.....	35
5.14 Selvkosttjenester.	36
5.15 Årsverk, likestilling.....	44
5.16 Godtgjørelse ledende personer og revisor.....	44
5.17 Betingede hendelser etter balansedagen/andre opplysninger til regnskapet.....	45
5.18 Frikjøp parkeringsplasser.....	45
5.19 FOKSO.....	45

1. DRIFTSREGNSKAPET

1.1 Regnskapsskjema 1A – drift.

	Regnskap 2018	Buds(end) 2018	Budsjett 2018	Regnskap 2017
Skatt på inntekt og formue	356 430 413,76	342 497 000,00	339 497 000,00	341 303 856,69
Ordinært rammetilskudd	403 597 009,00	409 188 000,00	409 188 000,00	395 571 023,29
Skatt på eiendom	7 668 304,50	7 650 000,00	7 650 000,00	5 924 499,80
Andre direkte eller indirekte skatter				
Andre generelle statstilskudd	59 248 440,50	53 515 000,00	53 515 000,00	64 851 540,00
Sum frie disponible inntekter	826 944 167,76	812 850 000,00	809 850 000,00	807 650 919,78
Renteinntekter og utbytte	7 696 058,67	6 785 000,00	6 785 000,00	8 221 183,93
Gevinst finansielle instrumenter (omløps)	726 952,83	1 000 000,00	1 000 000,00	1 096 089,14
Renteutg., provisjoner og andre fin.utg.	15 643 036,12	17 676 000,00	19 676 000,00	16 043 947,68
Tap på finansielle instrumenter (omløpsm.)				
Avdrag på lån	45 481 934,00	45 796 000,00	46 796 000,00	44 822 852,00
Netto finansinnt./utg.	-52 701 958,62	-55 687 000,00	-58 687 000,00	-51 549 526,61
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk				0,00
Til ubundne avsetninger	21 690 911,00	21 729 581,00	16 180 000,00	1 597 176,00
Til bundne avsetninger	295 729,00	150 000,00	150 000,00	248 401,00
Bruk av tidligere regnsk.m. mindreforbru	13 519 580,73	13 519 581,00		1 145 350,41
Bruk av ubundne avsetninger	2 813 330,00	2 852 000,00	1 300 000,00	1 389 176,00
Bruk av bundne avsetninger				
Netto avsetninger	-5 653 729,27	-5 508 000,00	-15 030 000,00	688 949,41
Overført til investeringsregnskapet	115 440,40	0,00		43 450,77
Til fordeling drift	768 473 039,47	751 655 000,00	736 133 000,00	756 746 891,81
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	748 309 514,59	751 655 000,00	736 133 000,00	743 227 311,08
Regnskapsmessig mindreforbruk	20 163 524,88	0,00	0,00	13 519 580,73

1.2 Regnskapsskjema 1B – drift.

		Regnskap 2018	Buds(end) 2018	Budsjett 2018	Regnskap 2017
1.0	Rådmannens og stab	33 744 718,06	33 675 000,00	33 446 000,00	30 622 754,07
1.1	Fellestjenester	48 708 683,73	53 484 000,00	60 450 000,00	49 535 945,55
2.0	Barnehage og skole	235 471 969,32	235 577 000,00	233 377 000,00	231 361 888,06
3.0	Familie og velferd	168 931 377,09	164 736 000,00	153 977 000,00	172 028 876,84
4.0	Helse og omsorg	189 763 999,10	188 102 000,00	182 698 000,00	188 426 582,21
5.0	Kultur og samfunn	80 480 401,95	84 171 000,00	80 430 000,00	78 605 167,77
5.1	Kultur og samfunn VAR	-16 157 802,01	-15 581 000,00	-15 719 000,00	-15 328 747,29
6.0	Politiske organer	7 366 167,35	7 491 000,00	7 474 000,00	7 974 843,87
	Totalt	748 309 514,59	751 655 000,00	736 133 000,00	743 227 311,08

1.3 Økonomisk oversikt drift.

	Regnskap 2018	Buds(end) 2018	Budsjett 2018	Regnskap 2017
Driftsinntekter				
Brukerbetalinger	39 636 650,70	42 760 000,00	43 036 000,00	40 828 374,95
Andre salgs- og leieinntekter	81 686 789,69	77 794 000,00	77 844 000,00	78 489 684,52
Overføringer med krav til motytelse	162 465 323,46	128 963 000,00	127 266 000,00	154 573 161,35
Rammetilskudd	403 597 009,00	409 188 000,00	409 188 000,00	395 571 023,29
Andre statlige overføringer	78 634 800,49	62 660 275,00	59 870 000,00	80 134 136,02
Andre overføringer	8 364 795,86	984 000,00	984 000,00	21 785 247,04
Skatt på inntekt og formue	356 430 413,76	342 497 000,00	339 497 000,00	341 303 856,69
Eiendomsskatt	7 668 304,50	7 650 000,00	7 650 000,00	5 924 499,80
Andre direkte og indirekte skatter	193 380,00	190 000,00	190 000,00	193 380,00
Sum driftsinntekter	1 138 677 467,46	1 072 686 275,00	1 065 525 000,00	1 118 803 363,66
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	562 611 720,32	539 433 000,00	534 104 000,00	548 386 128,91
Sosiale utgifter	148 187 823,27	153 644 815,00	155 090 000,00	146 068 084,17
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	125 252 726,57	116 860 460,00	114 492 000,00	125 368 292,80
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	151 264 220,39	138 019 000,00	135 082 000,00	149 694 333,29
Overføringer	72 963 255,21	66 000 000,00	57 899 000,00	69 726 735,84
Avskrivninger	45 085 981,00	47 000 000,00	47 000 000,00	43 371 237,00
Fordelte utgifter	-2 535 799,23	-1 852 000,00	-1 852 000,00	-2 216 798,69
Sum driftsutgifter	1 102 829 927,53	1 059 105 275,00	1 041 815 000,00	1 080 398 013,32
Brutto driftsresultat	35 847 539,93	13 581 000,00	23 710 000,00	38 405 350,34
Finansinntekter				
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	7 753 219,38	6 845 000,00	6 845 000,00	8 290 028,63
Gevinst på finansielle sinstrumenter (oml.m.)	726 952,83	1 000 000,00	1 000 000,00	1 096 089,14
Mottatte avdrag på utlån	91 592,28	250 000,00	250 000,00	56 234,94
Sum eksterne finansinntekter	8 571 764,49	8 095 000,00	8 095 000,00	9 442 352,71
Finansutgifter				
Renteutgifter, provisjoner og andre fin.utg.	15 704 646,00	17 706 000,00	19 706 000,00	16 098 352,70
Tap på finansielle sinstrumenter (oml.m.)			0,00	
Avdragsutgifter	45 481 934,00	45 796 000,00	46 796 000,00	44 822 852,00
Utlån	83 915,00	550 000,00	550 000,00	28 000,00
Sum eksterne finansutgifter	61 270 495,00	64 052 000,00	67 052 000,00	60 949 204,70
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-52 698 730,51	-55 957 000,00	-58 957 000,00	-51 506 851,99
Motpost avskrivninger	45 085 981,00	47 000 000,00	47 000 000,00	43 371 237,00
Netto driftsresultat	28 234 790,42	4 624 000,00	11 753 000,00	30 269 735,35
Interne finanstransaksjoner				
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	13 519 580,73	13 519 581,00	0,00	1 145 350,41
Bruk av disposisjonsfond	2 813 330,00	2 852 000,00	1 300 000,00	1 389 176,00
Bruk av bundne fond	9 035 790,89	4 539 000,00	4 157 000,00	4 938 622,78
Sum bruk av avsetninger	25 368 701,62	20 910 581,00	5 457 000,00	7 473 149,19
Overført til investeringsregnskapet	2 115 440,40	2 000 000,00	0,00	237 450,77
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk		0,00	0,00	
Avsetninger til disposisjonsfond	21 690 911,00	21 729 581,00	16 180 000,00	1 597 176,00
Avsetninger til bundne fond	9 633 615,76	1 805 000,00	1 030 000,00	22 388 677,04
Sum avsetninger	33 439 967,16	25 534 581,00	17 210 000,00	24 223 303,81
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	20 163 524,88	0,00	0,00	13 519 580,73

2. INVESTERINGSREGNSKAPET

2.1 Regnskapsskjema 2A – investering med finansiering.

	Regnskap	Buds(end)	Budsjett	Regnskap
	2018	2018	2018	2017
Investeringer i anleggsmidler	118 286 186,32	167 406 856,00	242 325 000,00	152 593 320,31
Utlån og forskutteringer	11 752 992,00	13 819 900,00	13 200 000,00	13 523 245,00
Avdrag på lån	3 454 538,70	3 992 000,00	3 992 000,00	13 422 705,05
Avsetninger	8 422 112,89	0,00	0,00	556 347,25
Årets finansieringsbehov	141 915 829,91	185 218 756,00	259 517 000,00	180 095 617,61
Finansiert slik:				
Bruk av lånemidler	89 383 999,41	142 613 027,00	159 898 000,00	117 893 623,15
Inntekter fra salg av anleggsmidler	16 940 022,00		2 000 000,00	5 150 500,00
Tilskudd til investeringer	12 854 452,95	14 865 812,00	54 402 000,00	9 452 916,00
Kompensasjon for merverdiavgift	7 670 788,91	17 547 917,00	35 025 000,00	24 362 688,64
Mottatte avdrag på lån og refusjoner	9 054 805,59	4 992 000,00	4 992 000,00	13 832 750,76
Andre inntekter	530 555,00	0,00	0,00	
Sum ekstern finansiering	136 434 623,86	180 018 756,00	256 317 000,00	170 692 478,55
Overført fra driftsregnskapet	2 115 440,40	2 000 000,00	0,00	237 450,77
Bruk av avsetninger	3 365 765,65	3 200 000,00	3 200 000,00	9 165 688,29
Sum finansiering	141 915 829,91	185 218 756,00	259 517 000,00	180 095 617,61
Udekket/udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00

2.2 Regnskapsskjema 2B – investering i anleggsmidler.

	Regnskap 2018	Buds(end) 2018	Budsjett 2018	Regnskap 2017
600 Ringforsyning Gran sentrum	2 117 584,17	2 200 000,00	-	4 094 800,75
601 Bjerke boligfelt del 2	-	-	-	2 640 180,80
603 Inventar og utstyr mm ny barnehage	-	-	-	233 520,00
606 Nytt sykehjem og omsorgsboliger (avsluttet juni 2017)	-	-	-	2 268 719,54
607 Mohagen vest	1 232 768,24	1 358 841,00	-	-
608 Lukking brannavvik kommunale bygg og kirker	3 438 468,79	6 420 234,00	6 000 000,00	3 956 789,15
612 "Ny base" Markatun	2 760 101,24	2 901 248,00	-	88 830,01
613 Marka helse og omsorgssenter - forprosjekt	-	-	-	1 045 592,37
614 Universell utforming	2 545 963,41	4 000 000,00	2 000 000,00	-
615 Grunnerverv flomforebygging Brandbu	835 520,98	5 000 000,00	-	-
616 Biler brann og redning	584 642,42	1 800 000,00	1 800 000,00	-
617 Lygnalia hyttefelt del 3	-	-	-	3 914 324,80
618 Granumstranda	-	-	-	2 802 395,13
619 Nytt sykehjem og omsorgsboliger Sagatange - forprosjekt	46 363 663,96	65 125 244,00	144 150 000,00	5 224 755,91
620 Salg av tomter	548 498,39	-	-	166 980,25
621 Brannskade rådhuset	803,25	-	-	411 645,38
622 Brannskade garasje Gran ungdomsskole	-	-	-	344 014,50
623 Marke helse og omsorgssenter - forprosjekt	961 217,50	1 100 000,00	800 000,00	-
624 Ny VA-trase Bjerke	-	-	-	779 413,60
625 Bil oppmåling	-	-	-	240 020,00
626 Vegstasjon	607 216,70	923 369,00	25 000 000,00	76 631,25
627 Egenandel flomsikring Brandbu	-	2 000 000,00	2 000 000,00	-
628 Flomsikring Hovsbekken	117 472,38	5 000 000,00	5 000 000,00	-
629 V (A) Julibakka	-	500 000,00	2 500 000,00	-
630 Nødstrømsaggregat	429 426,00	1 000 000,00	2 000 000,00	-
631 VA Brandbu sentrum	4 799 775,00	5 000 000,00	5 000 000,00	-
633 Vannskade Marka helse og omsorgssenter	336 271,00	-	-	-
635 Avsluttede prosjekt, i reklamasjonstiden	220 129,33	-	-	-
636 Kjøp av tomt 150/21 og 150/28	10 937,50	-	-	-
650 Lygna hyttefelt del 3-2	4 000 000,00	-	-	-
655 Rognstadenga VA	1 486 268,00	-	-	-
656 Steinerudsvingen 153/183	1 690 890,00	-	-	-
738 Gran rådhus, ominnredning 2018	1 988 801,16	2 500 000,00	-	-
750 Granum KPS - reklamasjon	334 217,58	-	-	252 312,72
755 Justeringer Mva	8 198,67	-	-	-
812 Utvidelse av Mohagan næringsområde	534 575,00	-	-	-101 220,00
834 Klokkerlåven/grunnforhold mm	-	200 000,00	-	0,00
866 Gang/sykkelveg Storlinna Dales veg	-	-	-	-16 791,40
901 IKT Sentralt	1 290 027,25	1 352 338,00	1 200 000,00	424 852,50
910 Utstyr og velferdsteknologi i PLO	37 515,91	-	-	1 364 835,00
915 Veger - asfaltering	81 965,00	2 250 000,00	2 250 000,00	567 554,00
917 Utskifting av maskiner/biler	3 220 125,00	2 724 363,00	2 700 000,00	-
918 Trafikksikring	435 114,60	489 865,00	1 125 000,00	1 193 518,00
922 V/A - etablering av krisevannforsyning	753 000,00	453 000,00	2 136 000,00	378 676,00
942 V/A - Plassbakken - Teslo	10 068,80	3 000 000,00	5 000 000,00	-

	Regnskap 2018	Buds(end) 2018	Budsjett 2018	Regnskap 2017
950 Ny kommunal barnehage	342 748,52	391 000,00	-	309 598,45
953 Brandbu sentrum - sentrumsutvikling			-	235,20
959 Ombygging rådhuset, utleide lokaler	670 568,23	-	-	-
964 Opprustning/påkostning kommunale bygg	9 070 467,56	10 000 000,00	10 000 000,00	6 622 976,76
965 Kirkelig fellesråd	600 000,00	600 000,00	600 000,00	1 350 000,00
966 Utbedring vognskjul bjonerøa barnehage	31 781,00	500 000,00	-	-
967 Oppgradering av gatelys	-	-	-	600 000,00
968 Biler VA	-	-	-	357 873,00
971 Oppgradering veger	990 811,25	1 000 000,00	1 000 000,00	1 068 605,00
973 Brandbu sentrum - Flomsikring	1 137 798,75	2 876 970,00	3 000 000,00	123 030,00
975 Vannforsyning Lygna	-	-	-	14 700,00
976 Brandbu - Tilrettelegging/videreutvikling uteområder	1 482 590,86	3 249 961,00	1 800 000,00	350 038,75
977 Brandbu ungdomsskole - rehabilitering	2 895 042,61	3 000 000,00	-	82 400 120,85
978 Brandbu barneskole - Hovedprosjekt	63 066,85	80 000,00	-	1 631 505,23
983 Nøkkelhåndteringssystem hjemmetjenesten	-	-	-	1 277 404,00
984 Markadumpa - Hovedprosjekt	-63 428,73	-	-	276 411,64
985 Kjøp, utvikling og salg av boligtomter	128 988,75	-	-	-
986 Tiltakspakke EPC prosjekter	689 938,20	4 066 124,00	-	3 547 647,85
989 Reinvesteringer VA-ledningsnett	11 158 491,52	12 334 717,00	8 000 000,00	3 538 100,25
990 V/A - Vann Paulsrud - Moen bedehus	4 698 723,63	7 945 582,00	-	38 622,40
992 VA - Fredheim	208 562,00	264 000,00	3 764 000,00	7 138 241,22
993 Renovering (lett) Solheim barnehage	398 808,09	300 000,00	-	4 262 829,45
994 Boligplan - Anskaffelse leiligheter	-	3 500 000,00	3 500 000,00	-
995 Lygnalia hyttefelt	-	-	-	4 389 708,00
997 Vegløsning og uteområde Granvang	-	-	-	666 030,00
998 Gangvegstruktur Brandbu barneskole	-	-	-	269 278,00
999 Arbeidsplasser kulturskolen - møbler	-	-	-	8 014,00
Totalt	118 286 186,32	167 406 856,00	242 325 000,00	152 593 320,31

2.3 Økonomisk oversikt – investering.

Inntekter	Regnskap 2018	Buds (end) 2018	Budsjett 2018	Regnskap 2017
Salg av driftsmidler og fast eiendom	16 940 022,00	0,00	2 000 000,00	5 150 500,00
Andre salgsinntekter	530 555,00	0,00	0,00	0,00
Overføringer med krav til motytelse	936 506,32	1 000 000,00	1 000 000,00	673 224,50
Kompensasjon for merverdiavgift	7 670 788,91	17 547 917,00	35 025 000,00	24 362 688,64
Statlige overføringer	1 306 000,00	14 865 812,00	54 402 000,00	1 969 025,00
Andre overføringer	11 548 452,95	0,00	0,00	7 483 891,00
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum inntekter	38 932 325,18	33 413 729,00	92 427 000,00	39 639 329,14
Utgifter				
Lønnsutgifter	1 129 067,62	0,00	0,00	828 441,17
Sosiale utgifter	439 297,80	0,00	0,00	299 861,96
tj.produksjon	108 439 173,14	149 859 936,75	206 701 000,00	125 751 815,30
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	0,00	0,00	0,00	0,00
Overføringer	8 278 987,58	17 546 919,25	35 624 000,00	25 712 688,64
Renteutgifter, provisjoner og andre fin.utg.	-339,82	0,00	0,00	513,24
Fordelte utgifter	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum utgifter	118 286 186,32	167 406 856,00	242 325 000,00	152 593 320,31
Finanstransaksjoner				
Avdragsutgifter	3 454 538,70	3 992 000,00	3 992 000,00	13 422 705,05
Utlån	8 568 000,00	10 619 900,00	10 000 000,00	10 545 000,00
Kjøp av aksjer og andeler	3 184 992,00	3 200 000,00	3 200 000,00	2 978 245,00
Dekning av tidligere års udekket	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsetninger til ubundne investeringsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsetninger til bundne fond	8 422 112,89	0,00	0,00	556 347,25
Avsetninger til likviditetsreserve	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum finansieringstransaksjoner	23 629 643,59	17 811 900,00	17 192 000,00	27 502 297,30
Finansieringsbehov	102 983 504,73	151 805 027,00	167 090 000,00	140 456 288,47
Dekket slik:				
Bruk av lån	89 383 999,41	142 613 027,00	159 898 000,00	117 893 623,15
Salg av aksjer og andeler	0,00	0,00	0,00	0,00
Mottatte avdrag på utlån	8 118 299,27	3 992 000,00	3 992 000,00	13 159 526,26
Overføringer fra driftsregnskapet	2 115 440,40	2 000 000,00	0,00	237 450,77
Bruk av tidligere års udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av disposisjonsfond	3 184 992,00	3 200 000,00	3 200 000,00	2 978 245,00
Bruk av bundne driftsfond		0,00	0,00	0,00
Bruk av ubundne investeringsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av bundne fond	180 773,65	0,00	0,00	6 187 443,29
Bruk av likviditetsreserve	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum finansiering	102 983 504,73	151 805 027,00	167 090 000,00	140 456 288,47
Udekket/udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00

3. BALANSEN.

	Regnskap 2 018	Regnskap 2 017
EIENDELER		
Anleggsmidler	2 802 346 838,76	2 638 027 524,80
Herav:		
Faste eiendommer og anlegg	1 349 556 661,79	1 278 971 133,96
Utstyr, maskiner og transportmidler	37 624 607,83	38 945 217,15
Utlån	97 300 126,43	96 858 102,98
Aksjer og andeler	91 896 865,71	88 711 873,71
Pensjonsmidler	1 225 968 577,00	1 134 541 197,00
Omløpsmidler	369 981 858,71	333 346 573,79
Herav:		
Kortsiktige fordringer	87 495 251,25	89 310 414,32
Premieavvik	66 963 492,00	62 239 171,00
Aksjer og andeler	62 419 429,97	61 692 477,14
Sertifikater		
Obligasjoner		
Kasse, postgiro, bankinnskudd	153 103 685,49	120 104 511,33
SUM EIENDELER	3 172 328 697,47	2 971 374 098,59
EGENKAPITAL OG GJELD		
Egenkapital	669 323 640,48	538 053 632,97
Herav:		
Disposisjonsfond	66 187 777,32	50 495 188,32
Bundne driftsfond	47 395 454,74	46 797 629,87
Ubundne investeringsfond	32 079 470,31	32 079 470,31
Bundne investeringsfond	10 345 669,86	2 104 330,62
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Drift	-9 813 510,10	-9 813 510,10
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Invest		
Regnskapsmessig mindreforbruk	20 163 524,88	13 519 580,73
Regnskapsmessig merforbruk		
Udisponert i invregnskap		
Udekket i invregnskap		
Likviditetsreserve		
Kapitalkonto	502 965 253,47	402 870 943,22
Langsiktig gjeld	2 352 086 420,00	2 278 505 415,70
Herav:		
Pensjonsforpliktelser	1 408 061 181,00	1 384 283 704,00
Ihendehaverobligasjonslån		
Sertifikatlån	20 634 000,00	20 634 000,00
Andre lån	923 391 239,00	873 587 711,70
Kortsiktig gjeld	150 918 636,99	154 815 049,92
Herav:		
Kassekredittlån	0,00	0,00
Annen kortsiktig gjeld	150 918 636,99	154 815 049,92
Premieavvik		
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	3 172 328 697,47	2 971 374 098,59
MEMORIAKONTI		
Memoriakonto	52 639 626,05	43 283 625,46
Herav:		
Ubrukte lånemidler	52 639 626,05	43 283 625,46
Andre memoriakonti		
Motkonto for memoriakontiene	-52 639 626,05	43 283 625,46

Jaren, 10. april 2019

Lars Ole Saugnes
Rådmann

Marianne Olsson
Fagleder økonomi

4. FORSKRIFTSBESTEMTE NOTER.

4.1 Endring i arbeidskapital.

	Regnskap 2018	Budsj (end) 2018	Budsjett 2018	Regnskap 2017
Anskaffelse og anvendelse av midler				
Anskaffelse av midler:				
Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)	1 138 677 467,46	1 072 686 275,00	1 065 525 000,00	1 118 803 363,66
Inntekter investeringsdel (kontoklasse 0)	38 932 325,18	33 413 729,00	92 427 000,00	39 639 329,14
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	106 074 063,17	154 700 027,00	171 985 000,00	140 495 502,12
Sum anskaffelse av midler	1 283 683 855,81	1 260 800 031,00	1 329 937 000,00	1 298 938 194,92
Anvendelse av midler:				
Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)	1 057 743 946,53	1 006 327 275,00	994 059 000,00	1 037 026 776,32
Utgifter investeringsdel (kontoklasse 0)	118 286 526,14	167 406 856,00	242 325 000,00	152 592 807,07
Utbetaling ved eksterne finanstransaksjoner	76 477 685,88	81 863 900,00	84 244 000,00	87 895 667,99
Sum anvendelse av midler	1 252 508 158,55	1 255 598 031,00	1 320 628 000,00	1 277 515 251,38
Anskaffelse - anvendelse av midler	31 175 697,26	5 202 000,00	9 309 000,00	21 422 943,54
Endring i ubrukte lånemidler	9 356 000,59	0,00	0,00	-16 743 623,15
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Drift	0,00	0,00	0,00	0,00
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Invest	0,00	0,00	0,00	0,00
Endring i arbeidskapital	40 531 697,85	5 202 000,00	9 309 000,00	4 679 320,39

	Regnskap 2018	Regnskap 2017
OMLØPSMIDLER		
Endring betalingsmidler	32 999 174,16	31 984 333,79
Endring ihendehaverobl og sertifikater		
Endring kortsiktige fordringer	-1 815 163,07	-9 981 293,04
Endring premieavvik	4 724 321,00	289 787,00
Endring aksjer og andeler	726 952,83	1 096 089,14
ENDRING OMLØPSMIDLER (A)	36 635 284,92	23 388 916,89
KORTSIKTIG GJELD		
Endring kortsiktig gjeld (B)	3 896 412,93	-18 709 596,50
ENDRING ARBEIDSKAPITAL (A-B)	40 531 697,85	4 679 320,39

4.2 Pensjon.

Generelt om pensjonsordningene i kommunen

Kommunen har kollektive pensjonsordninger i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK) som sikrer ytelsesbasert pensjon for de ansatte.

Pensjonsordningen omfatter alders-, uføre-, ektefelle-, barnepensjon samt AFP/tidligpensjon og sikrer alders- og uførepensjon med samlet pensjonsnivå på ca 66% sammen med folketrvæden. Pensionene samordnes med utbetaling fra NAV.

Regnskapsføring av pensjon

Etter § 13 i årsregnskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Pensjonskostnadene beregnes på en annen måte enn pensjonspremie som betales til pensjonsordningen, og det vil derfor normalt være forskjell mellom disse to størrelsene. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet.

Premieavviket tilbakeføres igjen over de neste 7, 10 eller 15 årene.

Bestemmelsene innbærer også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balansen som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Kommunal Landspensjonskasse - KLP

Økonomiske forutsetninger (§13-5):	KLP
Forventet avkastning pensjonsmidler	4,50 %
Diskonteringsrente	4,00 %
Forventet årlig lønnsvekst	2,97 %
Forventet årlig vekst i folketrygdens grunnbeløp	2,97 %
Forventet årlig vekst i pensjonsreguleringen	2,20 %
Forholdstall fra KMD	1,00

Spesifikasjon av samlet pensjonskostnad, premieavvik pensjonsforpliktelser og estimatavvik

Pensjonskostnad (F § 13-1, C)	2018	2017
Årets pensjonsopptjening, nåverdi	49 158 757	46 572 428
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	47 598 061	45 995 740
- Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-47 152 473	-43 031 130
Administrasjonskostnader	3 842 775	3 727 976
Netto pensjonskostnad (inkl. adm.)	53 447 120	53 265 014
Betalt premie i året	68 689 959	63 628 563
Årets premieavvik	-15 242 839	-10 363 549

Pensjonsmidler, pensjonsforpliktelser, akkumulert premieavvik (F § 13-1, E)

	2018		2017	
		Arb.giveravg.		Arb.giveravg.
Brutto påløpte pensjonsforpliktelser pr.31.12. dette år.	1 219 163 185	171 902 009	1 177 973 150	166 094 214
Pensjonsmidler pr. 31.12. dette år.	1 109 022 380	156 372 156	1 011 312 672	142 595 087
Netto pensjonsforpliktelser pr 31.12.	110 140 805	15 529 854	166 660 478	23 499 127
Årets premieavvik	15 242 839	1 914 648	10 363 549	1 291 376
Sum premieavvik tidligere år (pr. 01.01. dette år)	56 159 955	7 156 073	55 621 979	7 101 564
Sum amortisert premieavvik dette året	-10 720 148	-1 369 998	-9 825 573	-1 236 867
Akkumulert premieavvik pr. 31.12.	60 682 646	7 700 723	56 159 955	7 156 073

Spesifikasjon av estimatavvik

	2018		2017	
	Pensjons- midler	Pensjons- forpliktelser	Pensjons- midler	Pensjons- forpliktelser
Faktiske midler/forpliktelser (31.12. forrige år)	1 011 312 672	1 177 973 150	944 213 121	1 121 237 148
Estimerte midler/forpliktelser (01.01. dette år)	1 033 795 521	1 159 179 165	938 799 569	1 133 721 556
Årets estimatavvik (01.01.)	-22 482 849	18 793 985	5 413 552	-12 484 408
Akkumulert avvik tidligere år (01.01. dette år)	0	0		
Amortisert avvik dette år	22 482 849	-18 793 985	-5 413 552	12 484 408
Akkumulert estimatavvik 31.12 dette år	0	0	0	0

Premieavvik som gjenstår å utgiftsføre fordelt på amortiseringsperioder:

År	Amortiseringstid	Amortisering
2002-2010	15 år	10 058 236
2011-2013	10 år	15 936 569
2014-2017	7 år	42 388 575
		<u>68 383 380</u>

Premiefond:

Innestående premiefond i KLP til dekning av kommende pensjonspremie pr 01.01	15 684 355
Dekket av premiefond	-15 684 355
Frigjort tilleggsavsetning	-
Garantert rente	189 934
Innestående pr 31.12.2018	<u>189 934</u>

Medlemsstatus:

	2018	2017
Antall aktive	1215	1203
Antall pensjoner	1316	729
Gj.snitts pensjonsgrunnlag, aktive	315 442	296 120
Gj.snitts alder, aktive	44,41	43,32
Gj.snitts tjenestetid, aktive	9,85	9,32

Statens pensjonskasse - SPK.					
Økonomiske forutsetninger (§13-5):		SPK			
Forventet avkastning pensjonsmidler		4,20 %			
Diskonteringsrente		4,00 %			
Forventet årlig lønnsvekst		2,97 %			
Forventet årlig G- og pensjonsregulering		2,97 %			
Spesifikasjon av samlet pensjonskostnad, premieavvik pensjonsforpliktelser og estimatavvik					
Pensjonskostnad (F § 13-1, C)		2018	2017		
Årets pensjonsopptjening, nåverdi		9 779 128	10 260 554		
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse		6 026 750	6 353 380		
- Forventet avkastning på pensjonsmidlene		-4 494 798	-4 735 564		
Avregning tidligere år					
Administrasjonskostnader		328 401	337 509		
Netto pensjonskostnad (inkl. adm.)		11 639 481	12 215 879		
Betalt premie i året		11 193 217	11 820 364		
Årets premieavvik		446 264	395 515		
Pensjonsmidler, pensjonsforpliktelser, akkumulert premieavvik (F § 13-1, E)					
		2018	2017		
		Arb.giveravg.	Arb.giveravg.		
Brutto påløpte pensjonsforpliktelser pr.31.12. dette år.	166 474 633	23 472 923	175 448 422	24 738 228	
Pensjonsmidler pr. 31.12. dette år.	116 946 197	16 489 414	123 228 525	17 375 222	
Netto pensjonsforpliktelser pr 31.12.	49 528 436	6 983 509	52 219 897	7 363 005	
Årets premieavvik	-446 264	-52 047	-395 515	-46 735	
Sum premieavvik tidligere år (pr. 01.01. dette år.)	-964 964	-111 893	-694 121	-80 038	
Sum amortisert premieavvik dette året	139 414	15 877	124 672	14 880	
Akkumulert premieavvik pr. 31.12	-1 271 814	-148 063	-964 964	-111 893	
Spesifikasjon av estimatavvik					
		2018	2017		
		Pensjons- midler	Pensjons- forpliktelser	Pensjons- midler	Pensjons- forpliktelser
Faktiske midler/forpliktelser (31.12. forrige år)	-101 586 583	150 668 755	-107 010 106	158 834 488	
Estimerte midler/forpliktelser (01.01. dette år)	123 228 525	-175 448 422	124 332 671	-172 658 800	
Årets estimatavvik (01.01.)	21 641 942	-24 779 667	17 322 565	-13 824 312	
Akkumulert avvik tidligere år (01.01. dette år)	0	0	0	0	
Amortisert avvik dette år	-21 641 942	24 779 667	-17 322 565	13 824 312	
Akkumulert estimatavvik 31.12 dette år	0	0	0	0	

Premieavvik som gjenstår å utgiftsføre fordelt på amortiseringsperioder:

År	Amortiseringstid	Amortisering
2002-2010	15 år	-52 990,00
2011-2013	10 år	-2 022 073,00
2014-2017	7 år	655 186,00
		-1 419 877,00

Samlet for begge pensjonsordningene:

	Regnskap 2018	Regnskap 2017
Innbetalt premie	79 883 176	75 448 927
Netto pensjonskostnad	65 086 601	65 480 893
Årets premieavvik	-14 796 575	-9 968 034
Årets andel av tidligere års premieavvik (utgiftsført)	10 720 148	9 825 573
Årets andel av tidligere års premieavvik (inntektsført)	-139 414	-124 672
Netto arbeidsgiveravgift på årets og tidligere års premieavvik	-508 480	-22 654
Inntektsført premieavvik	-4 724 321	-289 787

Premieavviket er et omløpsmiddel, tabellen viser premieavvikets andel av omløpsmidler.

	Regnskap 2018	Regnskap 2017
Gjenstående positivt premieavvik som skal utgiftsføres senere år	66 963 492	62 239 171
l % av omløpsmidler	18,10 %	19,99 %

4.3 Garantiansvar.

Garanti gitt	Garantier gitt av kommunen – nedkvittert pr 31.12.18		
	2018	2017	Utløpsår
Med hjemmel i sosiallovgivningen	511 850	726 400	2019
Trulserudenga barnehage SA	5 326 878	5 546 402	2035
Sum garantier	5 838 728		

Det har ikke vært tap eller innfrielse av garantier i 2018.

4.4 Interkommunale samarbeid.

	Regnskap 2 018	Regnskap 2 017
Interkommunalt samarbeid der Gran kommune er kontorkommune:		
Brann, feiing og forebyggende tiltak m/Lunner		
Kommunens brutto utgift	22 490	21 430
Egne inntekter	-7 501	-5 348
Overføring fra deltakere	-6 158	-7 319
Kommunens netto utgift	8 831	8 763
Helsestasjon for ungdom m/Lunner		
Kommunens brutto utgift	47	56
Egne inntekter	0	0
Overføring fra deltakere	-31	-33
Kommunens netto utgift	16	23
Innkjøp m/Lunner og Jevnaker		
Kommunens brutto utgift	404	870
Egne inntekter	-17	-7
Overføring fra deltakere	-207	-462
Kommunens netto utgift	180	401
Kulturkontor m/ Lunner		
Kommunens brutto utgift	6 185	5 341
Egne inntekter	-1 497	-1 166
Overføring fra deltakere	-3 579	-3 128
Kommunens netto utgift	1 109	1 047
Kulturskolen m/Lunner		
Kommunens brutto utgift	9 776	9 736
Egne inntekter	-2 888	-2 727
Overføring fra deltakere	-1 910	-1 858
Kommunens netto utgift	4 978	5 151
Landbrukskontor m/Lunner og Jevnaker		
Kommunens brutto utgift	8 908	9 948
Egne inntekter	-3 186	-3 852
Overføring fra deltakere	-1 841	-2 365
Kommunens netto utgift	3 881	3 731
Interkommunal legevakt m/ Lunner		
Kommunens brutto utgift	5 884	6 257
Egne inntekter	-759	-951
Overføring fra deltakere	-2 019	-2 138
Kommunens netto utgift	3 106	3 168

	Regnskap 2 018	Regnskap 2 017
Interkommunalt samarbeid m/Lunner om Etablererveileder		
Kommunens brutto utgift	639	645
Egne inntekter	-127	-129
Overføring fra deltakere	-203	-205
Kommunens netto utgift	309	311
Regionrådet m/Lunner og Jevnaker		
Kommunens brutto utgift	1 426	1 509
Egne inntekter	-479	-490
Overføring fra deltakere	-668	-703
Kommunens netto utgift	279	316
Interkommunalt samarbeid der Lunner kommune er kontorkommune:		
Flyktningkontor		
Kommunens brutto utgift	22 244	24 019
Herav overføring til vertskommunen	7 065	7 512
Egne inntekter	-730	-365
Kommunens netto utgift	21 514	23 654
Skatteoppkrever		
Kommunens brutto utgift - overføring til vertskommunen	1 852	1 800
Egne inntekter	0	0
Kommunens netto utgift	1 852	1 800
Voksenopplæring		
Kommunens brutto utgift - overføring til vertskommunen	11 609	12 188
Egne inntekter	-6 421	-6 463
Kommunens netto utgift	5 188	5 725
Interkommunalt vannverk		
Overføring til vertskommunen	2 310	1 334
Samarbeid med Gran kommune som vertskommune - Lunner kommune og Staten som deltagere.		
NAV-Hadeland		
Kommunens brutto utgift	40 391	41 362
Egne inntekter	-1 971	-1 284
Overføring fra deltakere	-14 211	-15 168
Kommunens netto utgift	24 209	24 910
Interkommunalt samarbeid der Gjøvik er kontorkommune:		
Legevaksformidling - nattlegevakt	2 507	2 033

	Regnskap 2 018	Regnskap 2 017
Interkommunalt samarbeid der Ringerike er kontorkommune:		
Krisesenter	1 126	1 101
Interkommunalt samarbeid der Oppland fylkeskommune er kontorkommune:		
IKA-Opplandene (arkivsamarbeid)	415	395

	Regnskap 2 018	Regnskap 2 017
Gran kommunes deltagelse i IKS:		
Gjøvik helse og miljøtilsyn IKS, eierandel 16,3%		
Driftstilskudd	762	734
Støttesenter mot incest og seksuelle overgrep IKS, årlig innskudd etter offisielle folketall		
Driftstilskudd	44	40

Noten viser samarbeid organisert etter Kommuneloven, i tillegg er også andre samarbeid tatt inn.

Der Gran er vertskommune, viser oversikten direkte utgifter og inntekter ført på det enkelte ansvarsområde. Pensjon og overhead-kostnader er i tillegg fakturert deltagerkommunene men er inntektsført på fellesområde 1.1.

4.5 Aksjer og andeler (finansielle anleggsmidler).

	Antall aksjer/andeler	Eierandel i %	Bokført verdi 01/01	Kjøp/salg antall	Verdi	Bokført verdi 31/12
KUF-fond Oppland	1		5 226			5 226
Biblioteksentralen	8	0,21	2 400			2 400
A/S Hadelandprodukter	1300	35,70	650 000			650 000
A/S Bjonerøa kulturbygg	2 000	80,16	200 000			200 000
HRA A/S	811	21,00	811 000			811 000
Hadeland energi AS	65 000	34,00	53 842 633			53 842 633
Hadeland kraft AS	17 500	25,50	3 500 000			3 500 000
Randsfjordmuseene AS	22	11,00	12 100			12 100
AL Vestoppland folkehøgskole		93,87	300 000			300 000
Landbrukets fagråd Hadeland		20,00	6 000			6 000
Innlandet revisjon IKS, kapital		7,66	149 200			149 200
KLP - kapitalinnskudd			28 933 315		3 184 992	32 118 307
Hadelandshagen AS	300	34,70	300 000			300 000
Totalt			88 711 874		2 780 637	91 896 866

4.6 Bruk og avsetning til fond.

Alle fond. Bruk/avsetninger i drifts og investeringsregnskapet.

Fond samlet	Beholdning 01.01.2018	Avsetninger	Bruk av fond i driftsregnskapet	Bruk av fond i inv.regnskapet	Beholdning 31.12.2018
Disposisjonsfond	50 495 188	21 690 911	2 813 330	3 184 992	66 187 777
Bundne driftsfond	46 797 630	9 633 616	9 035 791	0	47 395 455
Ubundne investeringsfond	32 079 470	0		0	32 079 470
Bundne investeringsfond	2 104 331	8 422 113		180 774	10 345 670
Samlede avsetninger og bruk av avsetninger	131 476 619	39 746 640	11 849 121	3 365 766	156 008 372

Bundne driftsfond.

Bundne driftsfond	Beholdning 01.01.2018	Avsetninger	Bruk av fond	Beholdning 31.12.2018
Bundne driftsfond				
<i>Bundne driftsfond</i>				
<i>Næringsfond/Kraftfond</i>	4 530 000			4 530 000
<i>Selvkostfond avløp</i>	5 966 414		2 361 332	3 605 082
<i>Selvkostfond vann</i>	3 199 962		1 519 645	1 680 317
<i>Selvkostfond septikk</i>	2 700 384	897 104		3 597 488
<i>Selvkostfond feiing</i>	545 588	257 298		802 886
<i>Selvkostfond kart/oppmling</i>	644 472		480 162	164 310
<i>Selvkost kontrollgebyr</i>	463 161	270 182		733 343
<i>Selvkostfond byggesak</i>	0	272 096	0	272 096
<i>NKOM bredbånd</i>	15 280 000	0	0	15 280 000
<i>Øvrige bundne driftsfond</i>	13 467 649	7 936 936	4 674 652	16 729 933
Sum	46 797 630	9 633 616	9 035 791	47 395 455

Ubundne investeringsfond.

Ubundne investeringsfond	Beholdning 01.01.2018	Avsetninger	Bruk av fond	Beholdning 31.12.2018
Bruk og avsetning vedtatt av kommunestyret:				
<i>Kapitalfond</i>	2 451 858	0	0	2 451 858
<i>Kapitalfond, kraft</i>	29 627 612	0	0	29 627 612
Sum ubundne investeringsfond	32 079 470	0	0	32 079 470

Bundne investeringsfond.

Bundne investeringsfond	Beholdning 01.01.2018	Avsetninger	Bruk av fond	Beholdning 31.12.2018
Bundne investeringsfond				
<i>Bundne investeringsfond</i>				
<i>Ekstraordinære avdrag startlån</i>	2 812	3 757 415	2 812	3 757 415
<i>Hyttefelter Lygna - anleggsbidrag</i>	374 564	4 645 274		5 019 838
<i>Parkering Gran sentrum</i>	400 000			400 000
<i>Gran sentrum - utbyggingsavtaler</i>	1 093 659	19 423		1 113 082
<i>Bjerke boligfelt - anleggsbidrag</i>	177 962		177 962	0
<i>Andre bundne investeringsfond</i>	55 334			55 334
Sum	2 104 331	8 422 113	180 774	10 345 670

Disposisjonsfond.

Disposisjonsfond	Beholdning 01.01.2018	Avsetninger	Bruk av fond	Beholdning 31.12.2018
Bruk og avsetning vedtatt av kommunestyret:				
<i>Disposisjonsfond</i>	40 185 584	10 429 581	5 736 992	44 878 173
<i>Utbytte fra HEV</i>	8 119 000			8 119 000
<i>Flyktningefond</i>	1 055 700	4 000 000		5 055 700
<i>Premieavviksfond</i>		7 000 000		7 000 000
<i>Tapsfond startlån</i>	1 025 905			1 025 905
<i>Reguleringsfond</i>	100 000	261 330	261 330	100 000
<i>Fond brann</i>	9 000			9 000
Sum disposisjonsfond	50 495 188	21 690 911	5 998 322	66 187 777

UB 31.12 viser saldo på disposisjonsfondene. Fondene er til kommunestyrets frie disposisjon til drifts – og investeringsformål. I henhold til økonomireglementet er det kun Kommunestyret som disponerer disposisjonsfondene.

Overføring fra driftsregnskapet til investeringsregnskapet.

Overføring fra driftsregnskapet til investeringsregnskapet	Regnskap 2018	Justert budsjett 2018	Bruk av fond	Regnskap 2017
Overføring vedtatt av kommunestyret	0	0	0	0
Overføring foretatt av underordnet organ, herav:				
<i>Barnehage og skole, inventar ny barnehage.</i>				194 000
<i>Porteføljprosjekter, Nytt sykehjem og Forprosjekt Marka helse og</i>	500 000	500 000		0
<i>Kultur og samfun, eiendom: Etablering av Familiens hus/ombygging rådhus</i>	1 500 000	1 500 000		
<i>Renter til bundne investeringsfond</i>	115 440			43 450
Sum overført til investeringsregnskapet	2 115 440	2 000 000	0	237 450

4.7 Kapitalkonto.

KAPITALKONTO			
Debetposterings i året:		Kreditposterings i året:	
IB 01.01.2018 Balanse			402 870 943,22
Salg av utstyr, maskiner og transportmidler		Aktivering av fast eiendom og anlegg	111 081 485,83
Salg av fast eiendom og anlegg	2 649 601,00		
Avskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	7 239 624,00	Aktivering av utstyr, maskiner	5 919 014,68
Avskrivning av fast eiendom og anlegg.	37 846 357,00	Oppskrivning fast eiendom	
Nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler		Oppskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	
Nedskrivninger fast eiendom		Kjøp av aksjer og andeler	3 184 992,00
Salg av aksjer			
Nedskrivning av aksjer og andeler		Oppskrivning av aksjer og andeler	
Avdrag på startlån	8 118 299,27	Utlån startlån mm	8 568 000,00
Avdrag på sosial lån	91 592,28	Utlån sosial lån	83 915,00
Avskrivning sosial utlån			
Bruk av midler fra eksterne lån	89 383 999,41	Avdrag på eksterne lån	48 936 472,70
Pensjonsforpliktelser - endring	23 777 477,00	Pensjonsmidler - endring	91 427 380,00
31.12.2018 Balanse	502 965 253,47		

5. NOTER I HENHOLD TIL GOD KOMMUNAL REGNSKAPSSKIKK.

5.1 Regnskapsprinsipp.

Regnskapet er utarbeidet i henhold til bestemmelsene i kommuneloven, forskrifter og standarder for god kommunal regnskapsskikk.

Regnskapsprinsipper

All tilgang og bruk av midler i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet fremgår av driftsregnskapet eller investeringsregnskapet. Regnskapsføring av tilgang og bruk av midler bare i balanseregnskapet gjøres ikke.

Alle utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger er regnskapsført brutto. Dette gjelder også interne finansieringstransaksjoner. Alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i året er tatt med i årsregnskapet, enten de er betalt eller ikke. For lån er kun den delen av lånet som faktisk er brukt i løpet av året ført i investeringsregnskapet. Den delen av lånet som ikke er brukt, er registrert som ubrukte lånemidler (memoriapost).

I den grad enkelte utgifter, utbetalinger, inntekter eller innbetalinger ikke kan fastsettes eksakt ved tidspunktet for regnskapsavleggelsen, registreres et anslått beløp i årsregnskapet.

Klassifisering av anleggsmidler og omløpsmidler

I balanseregnskapet er anleggsmidler eiendeler bestemt til varig eie eller bruk for kommunen. Andre eiendeler er omløpsmidler.

Fordringer knyttet til egen vare- og tjenesteproduksjon, samt markedsbaserte verdipapirer som inngår i en handelsportefølje er alltid omløpsmidler. Andre markedsbaserte verdipapirer skal klassifiseres som omløpsmidler med mindre kommunen har foretatt investeringen ut fra næringspolitiske eller samfunnsmessige hensyn. I slike tilfeller klassifiseres verdipapirene som anleggsmidler.

Andre fordringer som ikke inngår i punktet ovenfor, er omløpsmidler dersom disse forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Hvis ikke skal de klassifiseres som anleggsmidler.

Kommunen følger Kommunal regnskapsstandard (KRS) nr. 4 Avgrensningen mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet. Standarden har særlig betydning for skille mellom vedlikehold og påkostning i forhold til anleggsmidler. Utgifter som påløper for å opprettholde anleggsmiddelets standard utgiftsføres i driftsregnskapet. Utgifter som representerer en standardheving av anleggsmiddelet utover standarden ved anskaffelsen utgiftsføres i investeringsregnskapet og aktiveres på anleggsmiddelet i balansen.

Klassifisering av gjeld

Langsiktig gjeld er knyttet til formål som nevnt i kommunelovens § 50 med unntak av likviditetstrekkrettighet/likviditetslån, jfr. kommunelovens § 50 nr. 5. Eksempler på slik langsiktig gjeld er obligasjonslån, sertifikatlån, lån i banker og kredittforetak mv. Langsiktig gjeld er oppstått i forbindelse med finansiering av egne investeringer (anleggsmidler), refinansiering, investeringstilskudd til kirkeformål (kirkeloven) forskotteringer (som skal regnskapsføres i investeringsregnskapet), utlån mv. Avtale om finansiell leasing anses også som langsiktig gjeld.

Avdrag som forfaller til betaling det påfølgende regnskapsår regnes ikke som kortsiktig gjeld, dvs. inngår i langsiktig gjeld, av hensyn til grunnleggende sammenhenger i kommuneregnskapet, samt at all endring av arbeidskapitalen skal vises i drifts- eller investeringsregnskapet.

Bruk av sertifikatlån/kortsiktige avtaler til finansiering av formål som nevnt i KL § 50 er langsiktig gjeld, selv om avtalt løpetid er kort, f.eks. 1,3, 6, 9 eller 12 måneder. Denne type lån refinansieres som oftest fortløpende.

Omklassifisering av gjeld

Omklassifisering fra omløpsmidler til anleggsmidler medfører regnskapsføring i investeringsregnskapet og eventuelt i driftsregnskapet. Omklassifisering skal kun gjennomføres i unntakstilfeller. Verdivurderingen skal gjennomføres før omklassifisering finner sted.

Av hensyn til formuesbevaringsprinsippet, skal omklassifisering av anleggsmidler til omløpsmidler ikke finne sted. Heller ikke langsiktige anleggsfordringer som har mindre enn 1 år igjen til forfall skal omklassifiseres.

Vurderingsregler

Omløpsmidler er vurdert til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Markedsbaserte finansielle omløpsmidler er vurdert til virkelig verdi.

Utestående fordringer er vurdert til pålydende med fradrag for forventet tap.

Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmiddelet. Avskrivningene starter året etter at anleggsmidlet er anskaffet/tatt i bruk av virksomheten. Avskrivningsperiodene er i tråd med § 8 i forskrift om årsregnskap og årsberetning.

Anleggsmidler som har hatt verdifall som forventes ikke å være forbigående, er nedskrevet til virkelig verdi i balansen. Vurderingene for eiendeler gjelder tilsvarende for kortsiktig og langsiktig gjeld.

Langsiktig gjeld skal vurderes til opptakskost. Langsiktig gjeld skal oppskrives ved varig økning i forpliktelsen. Krav til oppskrivning gjelder ikke ved renteendring på langsiktig gjeld. Oppskrivningen skal reverseres i den utstrekning grunnlaget for oppskrivningen ikke lenger er til stede.

Kortsiktig gjeld skal vurderes til det høyeste av opptakskost og virkelig verdi. Vurdering til høyeste verdi skal fravikes når dette er i samsvar med god kommunal regnskapsskikk for regnskapsføring av sikring. Kortsiktig gjeld som vurderes likt som markedsbaserte finansielle omløpsmidler skal vurderes til virkelig verdi

Selvkostberegninger

Der selvkost er satt som rettslige ramme (innsamling av husholdningsavfall og tømning av slamavskillere jfr forurensningsloven) for hva kommunen kan kreve av brukerbetaling/gebyr beregner kommunen selvkost etter retningslinjer gitt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

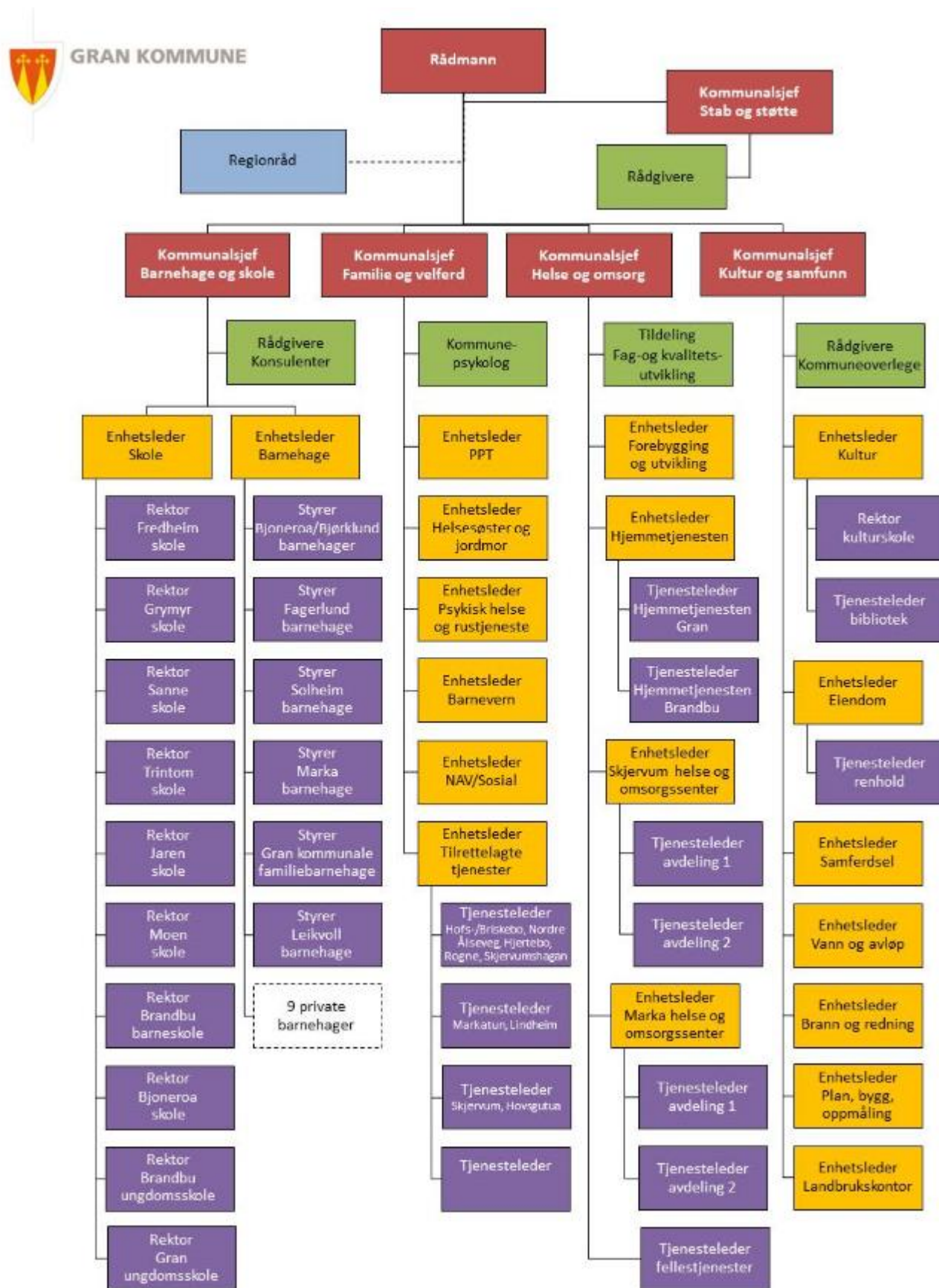
For de tjenestene kommunen selv har valgt å kreve brukerbetaling/gebyr etter selvkostprinsippet følges samme retningslinjer. Det gjelder for vann, avløp og kontrollgebyr for private septikkanlegg. Fra 2016 vedtok Kommunestyret full kostnadsdekning for feiing, private planer, byggesak, kart og oppmåling.

Mva-plikt og mva-kompensasjon

Kommunen følger merverdiavgiftsloven for de tjenesteområdene som er omfattet av loven. For de deler av kommunens virksomhet som er omfattet av lov om merverdiavgiftskompensasjon følger kommunen denne. I tillegg har kommunen tjenester som er avgiftsfrie tjenester.

5.2 Organisering av kommunens virksomhet.

Kommunens organisering og styringsprinsipp:

Kommunen var i 2018 organisert slik:

- Rådmannen er sjef for administrasjonen i kommunen og alle underordnede budsjettområder og all overordnet planlegging.
- Rådmannens stab er sammenslått til ett budsjettområde med kommunalsjef som leder.
- Rådmannen har i tillegg fire budsjettområder under seg; barnehage og skole, familie og velferd, helse og omsorg og kultur og samfunn.
- I tillegg er regionrådet for Hadeland en del av kommunens organisasjonsstruktur.

Alle kommunalsjefområdene i organisasjonskartet driftes av Gran kommune. Innenfor kommunalsjefområdene finnes det interkommunale samarbeid som driftes av Gran kommune jfr note 4.4 interkommunalt samarbeid.

Kommunalsjefer, enhetsledere og tjenesteledere har økonomi- og personalansvar i eget tjenesteområde i h.h.t vedtatte reglement. Det er prinsippet om fullført saksbehandling som gjelder.

Tjenester som utføres i egne selskaper/foretak/andre organisasjoner:

- Renovasjon utføres av eget interkommunalt selskap Hadeland og Ringerike avfallsselskap AS (HRA AS).
- Oversikt over interkommunalt samarbeid er vist i egen note.

5.3 Spesifikasjon av vesentlige poster og transaksjoner i regnskapet.

Driftsregnskap:

Ressurskrevende tjenester:

Det er inntektsført et krav til staten for ressurskrevende tjenester på kr 33,9 mill.

Barnevern:

Det er kjøpt tjenester for kr 2,1 mill innenfor barnevern.

Tilskudd til ikke kommunale barnehager:

I 2018 ble det utgiftsført kr 45,2 mill i tilskudd til ikke kommunale barnehager. I 2017 var tilskuddet kr 46,4 mill.

Kjøp av plasser til heldøgns pleie:

Kjøp av plasser til heldøgns pleie fra:	2018	Antall plasser	2017	Antall plasser
Granhøi Alderspensjonat	12 260 080	18+2+1	9 681 089	18+2
Røysumtunet	10 982 797	8	11 435 861	8
Kjøp av plasser til heldøgns pleie utenfor Gran kommune:	1 419 781	2	2 805 147	3
Utskrivingsklare pasienter:	28 482	6 døgn	59 267	13 døgn
Kjøp av tjenester fra Mjøsen bo og rehabilitering:	15 506 893	2 boliger	14 432 680	1 bolig
	40 198 033		38 414 044	

Investeringsregnskap:

Det er brukt 46,3 mill kr på prosjekt nytt sykehjem og omsorgsboliger Sagatangen – forprosjekt. Kjøp av arealer for utbygging av helse og omsorgssenter.

5.4 Anleggsmidler.

Anl.m. gruppe	Avskr.tid	Avskr. sats	Eiendeler
Gruppe 1	5 år	20 %	EDB-utstyr, kontormaskiner og lignende.
Gruppe 2	10 år	10 %	Anleggsmaskiner, maskiner, inventar og utstyr, verktøy og transportmidler og lignende.
Gruppe 3	20 år	5 %	Brannbiler, parkeringsplasser, trafikklys, tekniske anlegg (VAR), renseanlegg, pumpestasjoner, forbrenningsanlegg og lignende.
Gruppe 4	40 år	2,5 %	Boliger, skoler, barnehager, idrettshaller, veier og ledningsnett og lignende.
Gruppe 5	50 år	2 %	Forretningsbygg, lagerbygg, administrasjonsbygg, sykehjem og andre institusjoner, kulturbygg, brannstasjoner og lignende

(Beløp i 1000 kr)		Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3	Gruppe 4	Gruppe 5	
Anskaffelseskost pr. 1.1.	A-B	35 215	76 118	67 217	1 337 360	238 860	1 754 771
Tilgang i året		1 296	4 038	5 008	71 274	34 838	116 454
Avgang i året					2 650		2 650
Anskaffelseskost pr 31.12.	A	36 511	80 156	72 225	1 405 985	273 698	1 868 575
Akkumulerte ordinære avskrivninger pr 1.1.		30 973	44 716	27 084	305 544	77 922	442 868
Årets ordinære avskrivninger		1 657	5 359	2 921	30 484	4 664	45 085
Nedskrivninger							
Akkumulerte nedskrivninger og avskrivninger pr 31.12.	B	32 630	50 075	30 005	336 028	82 586	531 324
Bokført verdi	A-B	3 881	30 082	42 220	1 069 957	191 112	1 337 250
Balansekonto 2249900 - 2299941 med unntak av 2279900 - tomter.							

5.5 Investeringsprosjekter 2018 med finansiering.

Investeringsprosjekter 2018									
<p>Veilederen for investeringer pressiserer at finansiering av investeringer vises i skjema 2A. Denne noten er ikke pliktig men legges fram for å vise noe mere detaljer enn det som framkommer i skjema 2A. Noten viser hvordan investeringsprosjektene er finansiert. Kravet til finansiering av investeringsprosjekter er ikke knyttet til hvert enkelt prosjekt. Finansieringskildene i skjema 2A er finansiering av alle investeringsprosjekter i året. Finansieringen skal dekke prosjektetenes bruk av midler opp til samlet budsjettert bruk av midler uavhengig av om enkeltprosjekter har merforbruk. Bruk av /avsetning av bundne midler, lånemidler knyttet til startlån, tilskudd/refusjon fra eksterne (f.eks. Husbanken) og spesielle bevilgninger (f.eks. GIL-parken) er knyttet til enkeltprosjekter og vist i oversikten nedenfor. Avvik mellom budsjett og regnskap for hvert enkelt prosjekt er kommentert i årsberetningen.</p>									
	Prosjekt:	Regnskapsført brutto utgift	Avsatt til bundne fond	Bruk av bundne fond	Refusjon tilskudd	Salgsinnt.	Adm overf.drift	Lånemidler spes. prosjekt	Gjenstående å finansiere
600	Ringforsyning Gran sentrum	2 117 584,17							2 117 584,17
601	Bjerke boligfelt del 2		93 208,07	-177 962,05	177 962,05		-93 208,07		-
607	Mohagen vest	1 232 768,24							1 232 768,24
608	Lukking brannavvik kommunale bygg og kirker	3 438 468,79							3 438 468,79
612	"Ny base" Markatun	2 760 101,24							2 760 101,24
614	Universell utforming kommunale bygg	2 545 963,41							2 545 963,41
615	Grunnerverv flomforebygging Brandbu	835 520,98							835 520,98
616	Biler brann og redning	584 642,42							584 642,42
617	Lygna hyttefelt del 3		1 722,75				-1 722,75		-
619	Nytt sykehjem og omsorgsboliger Sagatangen - forpro	46 363 663,96					-200 000,00		46 163 663,96
620	Salg av tomter	548 498,39				-16 640 022,00			-16 091 523,61
621	Brannskade Rådhuset	803,25			-100 000,00				-99 196,75
623	Marka helse og omsorgssenter - forprosjekt	961 217,50					-300 000,00		661 217,50
626	Vegstasjon	607 216,70							607 216,70
628	Flomsikring Hovsbekken	117 472,38							117 472,38
630	Nødstrømsaggregat	429 426,00							429 426,00
631	VA Brandbu sentrum	4 799 775,00							4 799 775,00
633	Vannskade Marka helse og omsorgssenter	336 271,00							336 271,00
634	Innbetalte avdrag Hadeland kraft				-1 406 027,16				-1 406 027,16
635	Avsluttede prosjekt i reklamasjonstiden	220 129,33							220 129,33
636	Kjøp av tomt 150/21 og 150/28	10 937,50							10 937,50
650	Lygna hyttefelt del 3-2	4 000 000,00	4 549 257,00		-8 549 257,00				-
654	Avdrag Glasslåven				-30 000,00				-30 000,00
655	Rognstadenga VA	1 486 268,00			-1 486 887,28				-619,28
656	Steinerudsvingen 153/183	1 690 890,00			-1 693 003,61				-2 113,61
674	Formidlingslån	12 022 538,70	3 757 415,49	-2 811,60	-6 682 272,11			-8 568 000,00	526 870,48
687	Gran sentrum		15 017,61				-15 017,61		-
710	Aksjer	3 184 992,00							3 184 992,00
738	Gran rådhus, ominnredning 2018	1 988 801,16					-1 500 000,00		488 801,16
750	Granum KPS - reklamasjon	334 217,58							334 217,58

	Regnskapsført	Avsatt til	Bruk av	Refusjon	Salgsinnt.	Adm	Lånemidler	Gjenstående	
	brutto utgift	bundne fond	bundne fond	tilskudd		overf.drift	spes. prosjekt	å finansiere	
812	Utvidelse av Mohagan næringsområde	534 575,00						534 575,00	
901	IKT sentralt	1 290 027,25						1 290 027,25	
910	Utsyr og velferdsteknologi i PLO	37 515,91						37 515,91	
914	Gran sentrum - gang/sykkelveger etc		4 405,49			-4 405,49		-	
915	Veger - asfaltering	81 965,00						81 965,00	
917	Utskifing av biler/maskiner	3 220 125,00			-493 800,00			2 726 325,00	
918	Trafikksikring	435 114,60						435 114,60	
922	V/A - Etablering av krisevannforsyning	753 000,00			-300 000,00			453 000,00	
942	V/A Plassbakken - Teslo	10 068,80						10 068,80	
950	Ny kommunal barnehage	342 748,52						342 748,52	
959	Ombygging rådhuset, utleide lokaler	670 568,23						670 568,23	
964	Oppgradering/påkostning kommunale bygg	9 070 467,56		-346 547,76				8 723 919,80	
965	Kirkelig fellesråd	600 000,00						600 000,00	
966	Vognskjul og utbedring Bjonerøa barnehage	31 781,00						31 781,00	
971	Oppgradering veger	990 811,25		-36 755,00				954 056,25	
973	Brandbu sentrum - flomsikring	1 137 798,75						1 137 798,75	
976	Brandbu - Tilrettelegging/videreutvikling uteområder	1 482 590,86						1 482 590,86	
977	Brandbu ungdomsskole - rehabilitering	2 895 042,61						2 895 042,61	
978	Brandbu barneskole - hovedprosjekt	63 066,85		-1 306 000,00				-1 242 933,15	
984	Markadompa - Hoveprosjekt	-63 428,73						-63 428,73	
985	Kjøp, utvikling og salg av boligtomter	128 988,75						128 988,75	
986	Tiltakspakke EPC-prosjekter	689 938,20						689 938,20	
989	Reinvesteringer VA-ledningsnett	11 158 491,52						11 158 491,52	
990	VA Vann Paulsrud - Moen bedehus	4 698 723,63		-479 027,00				4 219 696,63	
992	VA Fredheim	208 562,00						208 562,00	
993	Renovering (lett) Solheim barnehage	398 808,09						398 808,09	
995	Lygna hyttefelt		1 086,48			-1 086,48		-	
	Totalt	133 485 518,35	8 422 112,89	-180 773,65	-21 937 814,87	-17 433 822,00	-2 115 440,40	-8 568 000,00	91 671 780,32

Rest er finansiert på følgende måte:	
Momskompejasjon	7 670 788,91
Bruk av disposisjonsfond	3 184 992,00
Bruk av ubundet investeringsfond	
Bruk av lån	80 815 999,41
Sum	91 671 780,32

5.6 Investeringsoversikt – prosjektene.

Noten viser regnskapsført brutto utgift på investeringsprosjektene. Noten skal vise prosjekter med vesentlige investeringsutgifter. Mindre prosjekter er samlet i en linje. Sumlinjen skal tilsvare sum i skjema 2B og linje "Investering i anleggsmidler" i skjema 2A. I noten er kolonne for budsjett ikke tatt inn etter anbefaling i veileder for investeringer. Avvik mellom budsjett og regnskap på investeringsprosjektene er beskrevet i årsberetningen

Prosjekt	Oppstartsår	Ferdig- stilling	Regnskap 2017	Regnskap 2018	Sum regnskap	Merknader:
600 - Ringforsyning Gran sentrum	2017	2018	4 094 800,75	2 117 584,17	6 212 385	
607 - Mohagen vest	2016	2019		1 232 768,24	1 232 768	
608 - Lukking brannavvik kommunale bygg og kirker	2016	2020	3 956 789,15	3 438 468,79	7 395 258	
612 "Ny base" Markatun	2017	2019	88 830,01	2 760 101,24	2 848 931	
614 - Universell utforming	2018	2024		2 545 963,41	2 545 963	
615 - Grunnerverv flomforebygging	2018	2019		835 520,98	835 521	
616 - Biler brann og redning	2018	2019		584 642,42	584 642	
619 - Nytt sykehjem og omsorgsboliger Sagatangen - forprosjekt	2017	2018	5 224 755,91	46 363 663,96	51 588 420	Opprettet nytt prosjekt fra 2019, med nye forutsetninger nytt sykehjem og omsorgsboliger
620- Salg av tomter			166 980,25	548 498,39	715 479	
623 - Marka helse og omsorgssenter - forprosjekt	2018	2023		961 217,50	961 218	
626 - Vegstasjon	2017		76 631,25	607 216,70	683 848	
630 - Nødstrømsaggregat	2018	2021		429 426,00	429 426	
631 - VA Brandbu sentrum	2018	2019		4 799 775,00	4 799 775	
738/959 - Ominnredning Gran rådhus	2018	2019		2 659 369,39	2 659 369	
812 - Utvidelse av Mohagan næringsområde (2009)	2009		-101 220,00	534 575,00	433 355	
901 - IKT sentralt			424 852,50	1 290 027,25	1 714 880	Årlige bevilgninger
917 - Utskifting biler/maskiner				3 220 125,00	3 220 125	Årlige bevilgninger
918 - Trafikksikring			1 193 518,00	435 114,60	1 628 633	Prosjektet har årlige bevilgninger.
922 - Etablering av krisevannforsyning	2017	2019	378 676,00	753 000,00	1 131 676	
964 - Opprustning/påkostning kommunale bygg			6 622 976,76	9 070 467,56	15 693 444	Prosjektet har årlige bevilgninger.
965 - Kirkelig fellesråd			1 350 000,00	600 000,00	1 950 000	
971 - Oppgradering veger			1 068 605,00	990 811,25	2 059 416	Prosjektet har årlige bevilgninger.
973 - Brandbu sentrum - flomsikring broer	2017	2019	123 030,00	1 137 798,75	1 260 829	
976 - Brandbu - Tilrettelegging/videreutvikling uteområder	2017	2018	350 038,75	1 482 590,86	1 832 630	
977 - Brandbu ungdomsskole - rehabilitering	2015	2018	82 400 120,85	2 895 042,61	85 295 163	
986 - Tiltakspakke EPC	2015	2018	3 547 647,85	689 938,20	4 237 586	
989 - Reinvesteringer VA - ledningsnett			3 538 100,25	11 158 491,52	14 696 592	Løpende prosjekt
990 - V/A Vann Paulsrud - Moen Bedehus	2017	2019	38 622,00	4 698 723,63	4 737 346	
Prosjekt finansiert med anleggsbidrag:						
601 - Bjerke boligfelt del 2	2015	2017	2 640 180,80		2 640 181	
617 - Lygnalia hyttefelt, del 3	2016	2018	3 914 324,80		3 914 325	
618 - Granumstranda	2017	2017	2 802 395,13		2 802 395	I hovedsak anleggsbidrag
650 - Lygna hyttefelt del 3-2	2018	2019		4 000 000,00	4 000 000	
655 - Rognstadenga VA	2018	2019		1 486 268,00	1 486 268	Overdratt kommunen i 2018
656 - Steinerudsvingen 153/183	2018	2019		1 690 890,00	1 690 890	Overdratt kommunen i 2018
995 - Lygnalia hyttefelt	2014	2017	4 389 708,00		4 389 708	
Sum mindre/avsluttede investeringsprosjekter			24 302 955,90	2 268 105,90	26 571 061,80	
Sum investering i anleggsmidler			152 593 320,31	118 286 186,32	270 879 507	

5.7 Prosjektregnskap investeringer.

	Tallene i tabellen er i hele tusen	Gjeldende prosjekt- ramme	Sum tidl. års regnskap	Regnskap 2018	Totalt prosjekt- regnskap	Gjenstående prosjektramme pr 31.12.2018	Merknad
619	Nytt sykehjem og omsorgsboliger Sagatangen	508 000	5 225	46 364	51 588	456 412	Prosjektet avsluttes i 2018, med nytt prosjekt og ny ramme fra 2019, jf vedtatt budsjett og økonomiplan 2019-2022.
607	Utvikling Mohagen vest	1 500	141	1 233	1 374	126	
608	Lukking brannavik kommunale bygg og kirker	20 000	9 518	3 438	12 956	7 044	Prosjekt 608, 614 og 964 sees i sammenheng. Prosjektet dekket merforbruk på P 964 i 2016 og 2017 med hhv. 2.439' og 1 623'.
626	Vegstasjon	1 000	77	607	684	316	Prosjektet er i vedtatt Budsjett- og økonomiplan 2019-2022 utsatt til 2021.
627	Egenandel flomsikring Brandbu	2 000		0	0	2 000	
628	Flomsikring Hovsbekken	5 000	117	0	117	4 883	
630	Nødstrømsaggregat	2 000	429	0	429	1 571	
631	VA Brandbu sentrum	5 000		4 800	4 800	200	
964	Oppgradering/påkostning kommunale bygg	24 538	20 813	9 070	29 883	-5 345	Prosjekt 608, 614 og 964 sees i sammenheng. Prosjektet har fått dekket merforbruk på ytterligere 2,2 mill kr, utover det P 608 dekket (se over) ved årsavslutningen 2016.
614	Universell utforming	4 000	0	2 546	2 546	1 454	Prosjekt 608, 614 og 964 sees i sammenheng
615	Grunnerverv flomforebygging	5 000	0	836	836	4 164	
922	V/A - Etablering av kriseforsyning	5 000	2 042	453	2 495	2 505	Regnskap 2018 er netto, etter fratrukk av innbyttebil.
942	Plassbakken Teslo	8 000	0	10	10	7 990	
950	Ny kommunal barnehage	38 800	39 877	343	40 220	-1 420	Prosjektramme, jf K-sak 124/14 ramme 29 mill kr + K-sak 79/15 8 mill kr, i tillegg 1 mill kr til forprosjekt og 800' i rebudsjetteringssak i 1017. Merforbruk i 2016 finansiert i årsoppgjør.
971	Oppgradering veger	5 000	3 956	954	4 910	90	Mindreforbruk i 2014 på 44' finansierte andre prosjekt.
973	Brandbu sentrum - flomsikring	6 500	598	1 138	1 736	4 764	Mindreforbruk i 2015 på kr 25' finansierte andre prosjekt
976	Brandbu tilrettelegging/videreutvikle uteområde	3 600	350	1 483	1 833	1 767	
977	Brandbu ungdomskole - rehabilitering	81 500	92 949	2 895	95 844	-14 344	Ramme økt med 3 mill kr, jf K-sak 75-18, Resultatrapportering 2. tertial 2018
978	Brandbu barneskole - hovedprosjekt	161 000	151 422	63	151 485	9 515	K-sak 71/14 vedtatt ramme 164 mill kr. Budsjettet/prosjektramme nedjustert med 3 mill kr pga mindreforbruk i 2. tertial 2016, jf K-sak 112/16. Det ble kun overført 2,5 mill kr til 2017 i rebudsjetteringssaken, 8,7 mill kr ble inndratt da det ikke var behov for midlene. Av de 2,5 mill kr sto 1,2 mill kr til rest, hvorav kun kr 80' ble overført til 2018
982	Glasslåven	4 500	534	0	534		Fortsatt skyldig
986	Tiltakspakke EPC prosjekter	26 286	22 220	690	22 910	3 376	
989	Reinvesteringer VA-ledningsnett	20 000	6 717	11 158	17 876	2 124	Kr 948' er gått til dekning av merforbruk andre VA-prosjekt i 2017
990	V/A - Vann Paulsrud - Moen bedehus	8 000	54	4 699	4 753	3 247	
992	VA - Fredheim	11 500	7 652	209	7 861	3 639	Kr 84' er gått til dekning av merforbruk andre VA-prosjekt i 2017

5.8 Finansielle omløpsmidler.

Beløpene i tabellen er i hele tusen.

Aktiva klasse	Markedsverdi pr. 01.01.18	Endring i verdi - resultatført	Bokført verdi pr 31.12.18	Anskaffelseskost
Klp, pengemarkedsfond	30 592	370	30 962	20 000
DnB, pengemarkedsfond	31 100	357	31 457	20 000
Sum	61 692	727	62 419	40 000

5.9 Langsiktig gjeld og avdrag.

Langsiktig lånegjeld - hele 1000	Regnskap 2018	Regnskap 2017	Gjenv. løpetid	Opptaksår
Kommunens samlede lånegjeld (hele 1000)	944 025	894 221		
Fordelt på følgende kreditorer og type rente:				
Husbanken, Startlån fastr.	0	10 000		
Husbanken, Startlån, flyt 1,42 %	73 250	56 704	17-30	2005-2018
KLP, flyt/NIBOR	0	6 906		
KLP, fast 1,68 % - 1,87 %	246 192	255 573	26-27	2014-2015
Kommunalbanken, flyt/NIBOR 1,76 % - 1,88 %	428 436	452 239	15-29	2003-2018
Kommunalbanken fast 1,90 % - 2,45 %	175 514	92 165	21-30	
DnB Nor, flyt 1,52% - sertifikat - rulleres hver 3 mnd	20 634	20 634	3 mnd	2018

Det er i regnskapsåret utgiftsført avdrag på lånegjeld med til sammen kr 45 481 934 (driftsregnskapet). Minste lovlig avdrag etter KL§50 nr. 7 utgjør kr 29 392 552 etter "kontrollgrensemodellen" og kr 25 436 598 etter "regnearkmodellen".

Det er i 2018 tatt opp lån til investeringer med kr 88 740 000 og lån til videreformidling kr 10 000 000.

Lånegjeld fordelt på selvkostområdene, lån knyttet til startlån og lån knyttet til områder det mottas kompensasjon for:

Tekst	Regnskap 2018	Regnskap 2017
Kommunens samlede lånegjeld	944 025	894 221
1. Andel knyttet til selvkostområdet: vann	113 906	101 360
Andel knyttet til selvkostområdet: avløp	94 845	91 174
2. Andel der det mottas rentekompensasjon:	54 407	58 967
3. Andel der det mottas rente- og avdragskomp:	12 734	13 602
4. Andel knyttet til startlån	73 249	66 704
Samlet gjeld forøvrig	594 884	562 414
Samlet gjeld forøvrig i % av total lånegjeld.	63,0	62,9

Merknad:

1. Investeringer innenfor selvkostområdene som vist i tabellen finansieres fullt ut via gebyrinntekter.
2. Gran kommune har utnyttet rentekompensasjonen for skoleanlegg fullt ut i forhold til tildelt ramme.
3. Rente og avdragskompensasjon omsorgsboliger /sykehjem mottas i henhold til godkjente objekter etter søknad.

Det vil være avvik mellom Gran kommunes nedbetaling av lånegjeld sammenlignet med de områdene som blir kompensert. Statlige beregningsforutsetninger og avskrivningsregler forårsaker dette avviket.

Avdrag på gjeld.

Minimumsavdrag kan beregnes via 2 metoder, regnearkmodell eller kontrollgrense for minimumsavdrag jfr KRD's brev av 25.09.2007.

Kontrollgrensemodellen er en forenklet metode for beregningen der man tar årets avskrivninger delt på verdi pr 01.01 av anleggsmidler u/ tomter, gange med langsiktig gjeld pr 01.01. Årets avskrivninger kr 45 085 981/ 1 268 531 300 verdi anleggsmidler pr 01.01 (eks tomter) og gange med lånegjeld pr 01.01 kr 826 983 727. Det gir et minimumsavdrag i 2018 på kr 29 392 552.

Avdrag	Regnskap 2018	Buds (end) 2018	Regnskap 2017
Betalt avdrag	45 481 934	45 796 000	44 822 852
Beregnet minste lovlige avdrag	29 392 552		29 369 806
Differanse	16 089 382		15 453 046
Gran kommune betaler mer avdrag enn kravet i Kommunelovens § 50.7.			

Regnearkmodellen tar utgangspunkt i hver enkelt anleggsgruppe og den enkelte gruppes gjenværende levetid. Anleggsgruppens verdi 01.01 vektet mot sum anleggsmidler og gjenværende levetid. Det gir en faktor - vektet levetid.

Langsiktig gjeld pr 01.01 deles på faktoren for vektet levetid og minimumsavdrag beregnes ut fra dette. Denne beregningsmetoden gir et minimumsavdrag på kr 25 436 598.

	Levetid	Verdi 01.01.2018	Vektet levetid
EDB-utstyr, kontormaskiner o.l	5	4 241 642	0,00855731
Anleggsmaskiner, biler o.l.	10	31 403 050	0,14505765
Brannbiler, teknisk anlegg	20	39 697 129	0,42531649
Boliger, skoler o.l.	40	1 031 816 453	27,53155888
Adm.bygg sykehjem o.l.	50	161 373 025	4,40107868
Sum uten tomter		1 268 531 300	32,51156902
Ingen avskrivning (tomter)		49 385 052	
Sum		1 317 916 351	32,51156902
Lånegjeld pr. 01.01.2018 eks startlån kr 826 983 727			
Langsiktig gjeld pr 1.01/ vektet levetid			
			25 436 598

Avdrag	Regnskap 2018	Buds (end) 2018	Regnskap 2017
Betalt avdrag	45 481 934	45 796 000	44 822 852
Beregnet minste lovlige avdrag	25 436 598		-
Differanse	20 045 336		44 822 852
Gran kommune betaler mer avdrag enn kravet i Kommunelovens § 50.7.			

Modellene gir forskjellige minimumsavdrag. Regnearkmodellen gir lavere krav til minimumsavdrag da denne modellen regner mere nøyaktig gjenværende levetid enn kontrollgrense-metoden. Kontrollgrensen regnes av sum anleggsmidler uten å ta hensyn til de enkelte gruppernes levetid.

I budsjettet for 2018 er det vedtatt 30 års avdragstid på nye lån.

Betalte/mottatte avdrag startlån:

Avdrag	Regnskap 2018	Buds (end) 2018	Regnskap 2017
Mottatte avdrag fra videreutlån og forskotteringer	2 927 668	3 992 000	3 154 685
Betalte ordinære avdrag lån utlån i investering	3 454 539	3 992 000	2 380 635
Mottatte ekstraordinære avdrag videreutlån	3 754 604		1 641 548
Bruk av avsatte midler forrige år	2 812		102 024
Betalte ekstraordinære avdrag investering	0		1 485 268
Avsatte midler på bundet investeringsfond	3 757 415		258 304

Det er betalt kr 526 871 mere i ordinære avdrag enn mottatte ordinære avdrag.

Ekstraordinære avdrag skal innbetales eller avsettes til bundet investeringsfond. Mottatte ekstraordinære avdrag i 2018 som ikke er innbetalt er avsatt til bundet investeringsfond.

5.10 Strykninger.

Det er ikke gjennomført strykninger i regnskapet for 2018.

5.11 Estimer og tidligere års feil.

Det er ikke ført estimer eller korrigerings av tidligere års feil av vesentlig størrelse.

5.12 Egenkapitalposter.

Mer-/ mindreforbruk drift:

Regnskapsmessig mindreforbruk drift	Regnskap 2018	Budsjett (end) 2018	Regnskap 2017
Tidligere opparbeidet mindreforbruk			13 519 580,73
Årets disponering av mindreforbruk	13 519 580,73	13 519 580,73	
Nytt mindreforbruk i regnskapsåret	20 163 524,88		
Totalt mindreforbruk til disponering	20 163 524,88		

Mer-/ mindreforbruk investering:

Regnskapsmessig merforbruk/mindreforbruk investering	Regnskap 2018	Buds (end) 2018	Regnskap 2017
Tidligere opparbeidet udekket			
Årets avsetning til inndekking	0,00	0	0,00
Nytt udekket i regnskapsåret	0,00		
Totalt udekket til inndekking	0,00		
Resterende antall år for inndekking			

Endring i regnskapsprinsipp som påvirker arbeidskapital driftsregnskap:

Prinsippendring	Kostra art/balanse	Regnskap 2018	Regnskap 2017
IB 01.01	2.581	9 813 510,10	9 813 510,10
Prinsippendringer		0,00	0,00
UB 31.12		9 813 510,10	9 813 510,10

Prinsippendringene består av:	
Prinsippendring feriepenger (1992 og 1994)	14 445 436,60
Prinsippendring renter (2001)	1 479 987,50
Prinsippendring materialbeholdning (2001)	1 720,00
Prinsippendring momskompensasjon (1999)	-791 634,00
(2008)	-5 322 000,00
UB 31.12	9 813 510,10

5.13 Vesentlige forpliktelser.

Type avtale	Regnskap 2018	Regnskap 2017
Leasingavtale transportmidler:	2 516 296	2 791 608
Leiekontrakt lokaler:		
Skole:		
Bjoneroa kulturhus, netto	921 625	907 844
Kultur:		
Oppland fylkeskommune (HVS) Kultursalen	382 693	381 661
Oppland fylkeskommune (HVS) Idrettshall	763 472	751 552
Oppland fylkeskommune (HVS) Bibliotek	554 400	558 393
Centrumsgården Brandbu - Bibliotek	282 735	284 378
NAV:		
Eiendomskostnader Nav: NAV Oppland er leietaker, Gran betalte 43 % i 2017 for deretter å kreve Lunner 40 % av denne delen. Grans andel:	546 756	509 275 ⁽³⁾
Helse:		
Kjøpte aldershjems plasser: Granhøi Alderspensionat, avtale om 18 plasser utgår 31/12-2019.	10 676 480	9 681 089 ⁽²⁾
Nødetatsbygg:		
Tronrud Eiendom AS - husleie: - Brann og redning, netto. Avtalen utløper i 2038.	1 284 977 ⁽¹⁾	1 253 635 ⁽¹⁾
Tronrud Eiendom AS - husleie: Legevakt, netto. Avtalen utløper i 2038.	331 680 ⁽¹⁾	323 590 ⁽¹⁾
Faste driftsavtaler:		
Leger	6 884 262	6 156 573
Fysioterapeuter	3 863 866	3 768 585
Brandbu legegruppe (turnuskandidat)	699 779	660 312
Samferdsel:		
Medfinansiering av Servicebuss-ruter i Gran kommune	869 637	863 420

⁽¹⁾ I IS-samarbeid med Lunner kommune dekkes 40 % av leieutgiftene, beløpet oppgitt her er Grans 60 %.

⁽²⁾ Korrigert m/2 uteglemte plasser i fht opprinnelig 2017

⁽³⁾ Korrigert til kun husleiebiten i avtalen om «husleie og drift» 2017

5.14 Selvkosttjenester.

I oversiktene er tallene i kolonnen budsjett 2018 hentet fra selvkostberegninger som ble laget i budsjettarbeidet for 2018. Tallene kan ikke leses direkte ut fra budsjettdokumenter for 2018.

Selvkostområde avløp:	Regnskap 2018	Buds (end) 2018	Regnskap 2017	Regnskap 2016	Regnskap 2015	Regnskap 2014
Direkte driftsutgifter	17 199 581	17 037 159	15 933 294	15 305 370	15 690 844	13 418 925
Henførbare indirekte driftsutgifter	119 411	333 453	281 141	319 391	292 743	388 416
Korrigerings henførbare indirekte driftsutgifter						-386 241
Kalkulatorisk rentekostnad	2 204 488	1 867 952	1 737 462	1 366 513	1 592 325	1 857 532
Kalkulatoriske avskrivninger	3 767 209	3 797 870	3 496 340	3 417 702	3 106 992	2 452 318
Andre inntekter	-80 708		-134 870	-14 974	-221 703	-28 928
Gebyrgrunnlag	23 209 981	23 036 434	21 313 367	20 394 002	20 461 201	17 702 022
Gebyrinntekter	20 736 555	20 587 629	19 363 841	20 153 654	19 791 643	18 820 007
Årets finansielle resultat	-2 473 426	-2 448 805	-1 949 526	-240 348	-669 558	1 117 985
Avsetning til selvkostfond og dekning av framført underskudd						1 117 985
Bruk av selvkostfond	2 473 426	2 448 805	1 949 526	240 348	669 558	
Kontrollsum						
Saldo selvkostfond pr 1.01	5 966 414	5 966 414	7 850 677	7 959 019	8 470 739	7 146 043
Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd	112 094	82 787	135 584	132 006	157 838	206 711
*Korrigerings renter 2016			-70 321			
Saldo selvkostfond pr 31.12	3 605 082	3 600 396	5 966 414	7 850 677	7 959 019	8 470 739
Nøkkeltall:						
Årets finansielle dekningsgrad i %	89	89	91	99	97	106
Årets selvkostgrad i %	100	100	100	100	100	100
Nøkkeltall:						
Kalkylerente %	2,37	1,99	1,98	1,68	1,94	2,68

*Verdiene på vann og avløp i 2016 er korrigert på grunn av at anleggsbidrag var tatt med i beregningsgrunnlaget for restverdien av anleggene i selvkostregnskapet. Dette medførte at kalkulatorisk rentekostnad for 2016 er korrigert i 2017.

Selvkostberegning for avløp viser et merforbruk på kr 2 473 426 i 2018 som dekkes ved bruk av fond. Renter kr 112 094 er avsatt på fond 2519951. Saldo pr 31.12.18 er kr 3 605 082.

Selvkostområde vann:	Regnskap 2018	Buds (end) 2018	Regnskap 2017	Regnskap 2016	Regnskap 2015	Regnskap 2014
Direkte driftsutgifter	13 888 593	13 453 941	12 418 026	11 347 964	11 515 499	11 074 709
Henførbare indirekte driftsutgifter	154 137	335204	308 774	321 197	272 362	404 153
Korrigering henførbare indirekte driftsutgifter						-308 810
Kalkulatorisk rentekostnad	2 551 035	2 199 787	1 961 248	1 593 422	1 611 099	1 763 096
Kalkulatoriske avskrivninger	3 791 103	3 935 647	3 590 375	2 864 898	2 576 297	2 090 254
Andre inntekter	-91 517	(29 797)	-137 721	-18 130	-148 224	-18 861
Gebyrgrunnlag	20 293 351	19 894 782	18 140 702	16 109 351	15 827 033	15 004 541
Gebyrinntekter	18 716 552	18 650 028	18 518 982	19 293 783	15 700 027	13 791 680
Årets finansielle resultat	-1 576 799	-1 244 754	378 280	3 184 432	-127 006	-1 212 861
Avsetning til selvkostfond og dekning av framført underskudd			378 280	474 496		
Bruk av selvkostfond	1 576 799	1 244 754				873 193
Kontrollsum	-	-	-	2 709 936	-127 006	-339 668
Saldo selvkostfond pr 1.01	3 199 962	3 199 962	2 728 758			866 223
Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd	57 154	51 620	58 177	18 822	-7 822	6 970
*Korrigerer renter 2016			34 747			
Saldo selvkostfond pr 31.12	1 680 317	2 006 828	3 199 962	2 728 758	-	0
Nøkkeltall:						
Årets finansielle dekningsgrad i %	92	94	102	120	99	92
Årets selvkostgrad i %	100	100	100	100	99	98
Nøkkeltall:						
Kalkylerente %	2,37	1,99	1,98	1,68	1,94	2,68

Selvkostberegning for vann i 2018 viser ett merforbruk på kr 1 576 799. Renter kr 57 154 er avsatt til fondet. Saldo fond er kr 1 680 317 pr 31.12.2018.

Selvkostområde septikk:	Regnskap 2018	Buds (end) 2018	Regnskap 2017	Regnskap 2016	Regnskap 2015	Regnskap 2014
Direkte driftsutgifter	3 222 847	3 036 854	4 187 911	2 856 188	4 426 480	2 651 782
Henførbare indirekte driftsutgifter	48 391	121 594	129 084	114 761	115 540	108 814
Korrigering henførbare indirekte driftsutgifter						-111 404
Kalkulatorisk rentekostnad	854	74	75			
Kalkulatoriske avskrivninger	1 141	77	77			
Andre inntekter	-212	-1 479 832	-286	-13 230	-20 424	
Gebyrgrunnlag	3 273 021	1 678 767	4 316 861	2 957 719	4 521 596	2 649 192
Gebyrinntekter	4 096 369	2 561 259	4 108 437	3 985 954	3 747 421	3 617 631
Årets finansielle resultat	823 348	882 492	-208 424	1 028 235	-774 175	968 439
Avsetning til selvkostfond og dekning av framført underskudd	823 348	882 492		1 028 235		968 439
Avsetning til selvkostfond som følge av tidligere års feil inkl renter						1 052 938
Bruk av selvkostfond			208 424		774 175	
Kontrollsum					-	-
Saldo selvkostfond pr 1.01	2 700 384	2 700 384	2 854 301	1 787 310	2 520 124	473 065
Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd	73 755	58 132	54 507	38 756	41 381	25 682
Saldo selvkostfond pr 31.12	3 597 487	3 641 008	2 700 384	2 854 301	1 787 310	2 520 124
Nøkkeltall:						
Årets finansielle dekningsgrad i %	125	153	95	135	83	137
Årets selvkostgrad i %	100	100	100	100	100	100
Nøkkeltall:						
Kalkylerente %	2,37	1,99	1,98	1,68	1,94	2,68

Septikk viser et mindreforbruk på kr 823 348 i 2018. Renter kr 73 755 er avsatt til fond. Saldo fond pr 31.12.18 er kr 3 597 487.

I K-sak 134/15 ble det enstemmig vedtatt 100% selvfinansiering av feietjenesten.

Selvkostområde Feiing	Regnskap 2018	Buds (end) 2018	Regnskap 2017	Regnskap 2016	Regnskap 2015	Regnskap 2014
Direkte driftsutgifter	3 476 127	3 735 875	3 319 334	3 288 363	3 418 558	3 213 928
Henførbare indirekte driftsutgifter	55 783	229 806	214 419	219 546	141 562	325 489
Korrigerende henførbare indirekte driftsutgifter						-75 740
Kalkulatorisk rentekostnad	4 229	3 371	4 842	5 376	8 372	13 573
Kalkulatoriske avskrivninger	77 255	74 903	74 903	74 903	74 903	74 903
Andre inntekter	1 425 198	1 698 000	1 427 618	1 547 045	1 631 519	1 361 183
Gebyrgrunnlag	2 188 196	2 345 955	2 185 880	2 041 143	2 011 876	2 190 970
Gebyrinntekter	2 429 701	2 173 156	2 540 900	2 223 026	1 969 920	1 907 038
Årets finansielle resultat	241 505	-172 799	355 020	181 883	-41 956	-283 932
Avsetning til selvkostfond og dekning av framført underskudd	241 505		355 020	181 883		
Avsetning til selvkostfond som følge av tidligere års feil inkl renter						
Bruk av selvkostfond		172 799				
Kontrollsum	0		0	0		
Saldo selvkostfond pr 1.01	545 588	545 588	183 414	0		
Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd	15 792	15 358	7 154	1 531		
Saldo selvkostfond pr 31.12	802 885	388 147	545 588	183 414		
Nøkkeltall:						
Årets finansielle dekningsgrad i %	111	93	116	109	98	87
Kalkylerente i %	2,37	1,99	1,98	1,68	1,94	2,68

Selvkostberegningen for feiing viser et mindreforbruk pr kr 241 505, dette inkludert renter kr 15 792 er avsatt til bundet fond. Saldo fond er kr 802 885 pr 31.12.2018.

I K-sak 135/15 ble det vedtatt full kostnadsdekning for tjenestene private planer, bygge, dele og seksjoneringssaker og kart og oppmåling.

Selvkostområde plansaksbehandling:	Regnskap 2018	Buds (end) 2018	Regnskap 2017	Regnskap 2016	Regnskap 2015	Regnskap 2014
Direkte driftsutgifter	794 883	1 012 576	1 062 318	1 811 029	1 580 997	1 405 719
Henførbare indirekte driftsutgifter	5 233	33 387	47 284	31 913	20 370	42 670
Korrigerende henførbare indirekte driftsutgifter						-95 737
Kalkulatorisk rentekostnad	1 529					
Kalkulatoriske avskrivninger	2 041					
Andre inntekter	21 781			193 366	413 731	170 188
Gebyrgrunnlag	781 905	1 045 963	1 109 602	1 649 576	1 187 636	1 182 464
Gebyrinntekter	346 255	1 474 409	348 500	302 500	133 600	304 200
Årets finansielle resultat	-435 650	428 446	-761 102	-1 347 076	-1 054 036	-878 264
Nøkkeltall:						
Årets finansielle dekningsgrad i %	44	141	31	18	11	26
Kalkylerente i %	2,37	1,99	1,98	1,68	1,94	2,68

Dekningsgraden viser at gebyrinntektene dekker 44 % av utgiftene.

Selvkostområde byggesaker:	Regnskap 2018	Buds (end) 2018	Regnskap 2017	Regnskap 2016	Regnskap 2015	Regnskap 2014
Direkte driftsutgifter	3 327 342	4 420 410	4 390 031	4 529 876	3 465 763	3 810 327
Henførbare indirekte driftsutgifter	45 970	155 846	233 919	175 822	95 196	228 846
Korrigerende henførbare indirekte driftsutgifter						-55 353
Kalkulatorisk rentekostnad	16 442					
Kalkulatoriske avskrivninger	57 941					
Andre inntekter	168 109		1 170 938	744 707	153 744	1 288 002
Gebyrgrunnlag	3 279 586	4 576 256	3 453 012	3 960 991	3 407 215	2 695 818
Gebyrinntekter	4 012 122	4 859 061	3 102 329	3 859 762	2 964 534	2 064 191
Årets finansielle resultat	732 536	282 805	-350 683	-101 229	-442 681	-631 627
Avsetning til selvkostfond og dekning av framført underskudd						
Avsetning til selvkostfond som følge av tidligere års feil inkl renter						
Bruk av selvkostfond	484 525	282 805	-350 683	-101 229		
Kontrollsum	732 536	0	0	0		
Saldo selvkostfond pr 1.01	-458 260	-458 260	-102 079	0		
Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd	-2 180	-26 265	-5 498	-850		
Saldo selvkostfond pr 31.12	272 096	-484 525	-458 260	-102 079		
Nøkkeltall:						
Årets finansielle dekningsgrad i %	122	106	90	97	87	77
Kalkylerente i %	2,37	1,99	1,98	1,68	1,94	2,68

Mindreforbruk 2018 redusert med tidligere års merforbruk er avsatt til fond med kr 272 096.

Eierseksjonering og saksbehandling av utslippstillatelser ble i 2018 skilt ut fra byggesaksbehandling. Det er utarbeidet egne selvkostberegninger for disse er.

Selvkostområdeutslippstillatelser:	Regnskap 2018
Direkte driftsutgifter	137 852
Herav kapitalutgifter hos ekstern produsent	
Henførbare indirekte driftsutgifter	
Kalkulatorisk rentekostnad	4 428
Kalkulatoriske avskrivninger	
Andre inntekter	
Gebyrgrunnlag	142 280
Gebyrinntekter	132 000
Årets finansielle resultat	-10 280
Nøkkeltall:	
Årets finansielle dekningsgrad i %	93
Kalkylerente i %	2,37

Selvkostområde eierseksjonering:	Regnskap 2018
Direkte driftsutgifter	260 000
Herav kapitalutgifter hos ekstern produsent	
Henførbare indirekte driftsutgifter	9 122
Kalkulatorisk rentekostnad	2 847
Kalkulatoriske avskrivninger	
Andre inntekter	
Gebyrgrunnlag	271 969
Gebyrinntekter	275 850
Årets finansielle resultat	3 881
Nøkkeltall:	
Årets finansielle dekningsgrad i %	101
Kalkylerente i %	2,37

Selvkostområde kart og oppmåling:	Regnskap 2018	Buds (end) 2018	Regnskap 2017	Regnskap 2016	Regnskap 2015	Regnskap 2014
Direkte driftsutgifter	2 167 847	2 068 404	1 124 689	2 144 760	1 463 905	1 087 480
Henførbare indirekte driftsutgifter	1 837	63 008	93 529	79 702	23 372	50 832
Korrigering henførbare indirekte driftsutgifter						-76 217
Kalkulatorisk rentekostnad	9 997	3 714	1 902		2 908	4 412
Kalkulatoriske avskrivninger	53 557	19 646			52 623	39 932
Andre inntekter	3 947		-944 306	147	303 472	42 365
Gebyrgrunnlag	2 229 291	2 154 772	2 164 426	2 224 315	1 239 336	1 064 074
Gebyrinntekter	1 739 656	1 958 817	2 659 255	2 365 056	1 170 434	884 228
Årets finansielle resultat	-489 635	-195 955	494 829	140 741	-68 902	-179 846
Avsetning til selvkostfond og dekning av framført underskudd			494 829	140 741		
Avsetning til selvkostfond som følge av tidligere års feil inkl renter						
Bruk av selvkostfond	489 635	195 955				
Kontrollsum	0	0	0	0		
Saldo selvkostfond pr 1.01	644 472	644 472	141 926	0		
Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd	9 472	17 708	7 717	1 185		
Saldo selvkostfond pr 31.12	164 309	466 225	644 472	141 926		
Nøkkeltall:						
Årets finansielle dekningsgrad i %	78	91	123	106	94	83
Kalkylerente i %	2,37	1,99	1,98	1,68	1,94	2,68

Selvkostberegningen viser et merforbruk på kr 489 635. Renter kr 9 472 er avsatt til bundet fond. Saldo fond er kr 164 309 pr 31.12.2018.

Kontrollgebyr for avsløpanlegg jfr §4 lokal forskrift :	Regnskap 2018	Buds (end) 2018	Regnskap 2017	Regnskap 2016	Regnskap 2015
Direkte driftsutgifter	729 150	716 520	704 360	671 515	535 719
Herav kapitalutgifter hos ekstern produsent					
Henførbare indirekte driftsutgifter	6 067	20 403	73 565	19 673	22 765
Kalkulatorisk rentekostnad	3 058				
Kalkulatoriske avskrivninger	4 064				
Andre inntekter	335 396		212 154	332 916	-19 085
Gebyrgrunnlag	406 943	736 923	565 771	358 272	577 569
Gebyrinntekter	663 112	659 245	650 061	641 955	659 985
Årets finansielle resultat	256 169	-77 678	84 290	283 683	82 416
Avsetning til selvkostfond og dekning av framført underskudd	256 169		84 290	283 683	82 416
Avsetning til selvkostfond som følge av tidligere års feil inkl renter					
Bruk av selvkostfond		-77 678			
Kontrollsum	0	0	0	0	0
Saldo selvkostfond pr 1.01	463 161	463 161	370 689	83 216	0
Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd	14 013	9 443	8 182	3 790	800
Saldo selvkostfond pr 31.12	733 343	394 926	463 161	370 689	83 216
Nøkkeltall:					
Årets finansielle dekningsgrad i %	163	89	115	179	114
Kalkylerente i %	2,37	1,99	1,98	1,68	1,94

I henhold til §4 i lokal forskrift er kontrollgebyret selvkostberegnet. Beregningen viser et mindreforbruk på kr 256 169 dette sammen med renter kr 14 013 er avsatt til bundet fond. Saldo fond er kr 733 343 pr 31.12.2018.

Selvkostområde RENOVASJON	Regnskap 2018	Regnskap 2017	Regnskap 2016	Regnskap 2015	Regnskap 2014
Brukerbetalinger/salgsinntekt	18 314 743	18 257 988	16 193 000	15 466 045	15 168 554
Direkte kostnader	16 931 609	15 906 209	15 047 000	16 031 963	14 640 254
Indirekte kostnader					
Netto kapitalkostnader	1 540 801	162 072	1 642 000	159 461	263 113
Overskudd/Underskudd	-157 667	2 189 707	-496 000	-725 379	265 187
Selvkostandel før bruk av fond	113,6275125	114	97	96	102
Renovasjonstjenesten utføres av HRA AS. HRA AS skiller ut monopoldelen (selvkost) fra det øvrige regnskapet og har et mellomværende med kommunene knyttet til akkumulert over-/underskudd i monopoldelen. Mellomværendet godskrives/belastes rente. Tallene revideres av HRA's revisjon.					
Overskudd pr. 01.01.2018					1 717 750,00
Underskudd 2018					(157 668,00)
Renter selvkost 2018					38 777,00
Overskudd selvkost pr. 31.12.2018					1 598 859,00

5.15 Årsverk, likestilling.

Tekst	Regnskapsåret 2018	Regnskapsåret 2017	Regnskapsåret 2016	Regnskapsåret 2015	Regnskapsåret 2014
Antall årsverk	887	877	877	887,11	866,5
Antall ansatte	1087	1082	1089	1124	1105
Antall kvinner	855	852	854	879	868
Andel kvinner i %	79	79	78 %	78 %	79 %
Antall menn	232	230	235	245	237
Andel menn i %	21	21	22 %	22 %	21 %
Antall ledere/høyere stillinger	53	68	70	74	75
Antall kvinner høyere stillinger	40	56	54	57	58
% andel kvinner i høyere stillinger	75	82	77 %	77 %	77 %
Antall menn i høyere stillinger	13	12	16	17	17
Andel menn i høyere stillinger i %	25	18	23 %	23 %	23 %

Høyere stillinger er: Kommunalsjef, Enhetsleder, Tjenesteleder og Rektor

Fordeling deltid:

Tekst	Regnskapsåret 2018	Regnskapsåret 2017	Regnskapsåret 2016	Regnskapsåret 2015	Regnskapsåret 2014
Antall deltidsstillinger	306	310	314	309	333,5
Antall ansatte i deltidsstillinger	507	515	533	561	572
Antall kvinner i deltidsstillinger	417	427	436	459	482
Andel kvinner i deltidsstillinger i %	82 %	83 %	82 %	78 %	84 %
Antall menn i deltidsstillinger	90	88	97	102	90
Andel menn i deltidsstillinger i %	18 %	17 %	18 %	22 %	16 %

5.16 Godtgjørelse ledende personer og revisor.

Tekst	Regnskapsåret 2018	Regnskapsåret 2017
Lønn og annen godtgjørelse til adm. sjef inkludert pensjonsavtale	1 275 000	1 213 340
Lønn og annen godtgjørelse til adm. sjef for verv i kommunal sammenheng (AS, KF, IKS, stiftelser etc.)		
Lønn og annen godtgjørelse til ordfører inkludert pensjonsavtale	908 640	882 172
Lønn og annen godtgjørelse til ordfører for verv i kommunal sammenheng (AS, KF, IKS, stiftelser etc.)		

Tekst	Regnskapsåret 2018	Regnskapsåret 2017
Honorar for regnskapsrevisjon	437 100	484 530
Honorar for andre revisjonsoppgaver	146 940	121 830
Honorar for forvaltningsrevisjon	495 702	81 903
Honorar for selskapskontroll	0	0
Bestilte undersøkelser	0	0
Møter	31 620	31 620
Totalt	1 111 362	719 883

5.17 Betingede hendelser etter balansedagen/andre opplysninger til regnskapet.

Stiftelsen Glasslåven.

I K-sak 51/14 ble det bevilget inntil 4,5 mill kr til mellomfinansiering av 2. byggetrinn- Stiftelsen tilbakebetalte 3,966 mill kr sommeren 2017.

I K-sak 61/18 ble det vedtatt at gjenstående av lånet på kr 533 872 skal tilbakebetales. Det ble inngått avtale den 21. desember om en tilbakebetaling med kr 30 000 i 2018 og kr 503 872 i 2019.

5.18 Frikjøp parkeringsplasser.

Nedenfor vises oversikt over frikjøp parkeringsplasser.

	Opparbeidet	Frikjøpt eller innbetalt etter avtale
Gran sentrum:	ca 170	ca 164
Brandbu sentrum:	ca 40	ca 40

Frikjøpsordningen for Gran sentrum er nå opphevet etter eget vedtak.

5.19 FOKSO.

Gran kommune er deltager i et innkjøpssamarbeid i forbindelse med kjøp av forsikringer. 8 kommuner deltar i FOKSO-ordningen. FOKSO har tilsluttet seg KFF (Kommunalt forsikrings-forum). KFF består av 5 forsikringsordninger som til sammen dekker 33 kommuner.